

Móra Nyúz

VI. évfolyam 3. (23.) szám. A Móra Ferenc Kollégium lapja 2005. március 21.

Állt a bál...

Szerkesztői szó

arról, hogy Móra Nyúzt írni jó...

Fagyos novemberi nap volt, a BTK Ady téri épületének lépcsőfordulójában támasztottam a radiátort, ahogy szoktam, hetente háromszor, nyolctól kettőig. Fáztam, ahogy mindig, álmos voltam, mint általában, és még a kékszemű sem nekem tartogatja az aznapi mosolyát...

Emberk jöttek, mentek, volt, aki mosolygott, mások köszöntek, megkérdezték, nem fázom-e, mikor lesz ott Gábor, és megvan-e a Finnugor kalauz. Fáztam, Gábor nem volt, és Finnugor kalauz sem.

Két szünet között csak a csalafinta északi szél járt arra, de még ő sem hozta arra Johnny Deppet a hajóján a gitárjával. Bámultam magam elé, és az élet nagy kérdéseim töprengtem, mikor előttem termett Nagy Péter. Nem, nem a cár, bár úgy éreztem, a nagy orosz prérin sem lehet sokkal hidegebb... Nagy Péter az Öthalmi

Kollégium egyik jeles képviselője, díszvendégünk volt a legutóbbi farsangon. Szóval ott termett Nagy Péter, és a így szólt:

„Gratulálok ahhoz a Móra Nyúzhoz!”

A magyar nyelv lehetőségei szinte végtelen sorát kínálja annak leírására, ahogyan reagáltam. Például: köpni-nyelni nem tudtam; bámultam, mint borjú az új kapura; szó bennszakadt, hang fennakadt; néztem, mint Rozi a moziban; pislogtam, mint a béka. Satöbbi. Szegény, kívárta, míg agyam fagyos fogaskerekei újra mozgásba lendülnek (szerintem még a nyikorogás is kihallatszott), és kinyögöm:

„Ööö... milyen... melyik... miért...”

Megmagyarázta. Ahhoz a Móra Nyúzhoz, amelyik októberben jelent meg, és amelyik valamilyen informális kollégiumközi csatornán át jutott el hozzá. És tetszett neki. És gratulált hozzá.

Én továbbra is csak kommunikáció szakoshoz méltó tömörséggel voltam hajlandó kifejezésre juttatni érzelmeimet:

„Óóó... köszönöm...”

Ezután Nagy Péter távozott. Magamra hagyott a csalafinta északi széllel, Finnugor kalauz nélkül.

Én meg világmegváltó gondolataim közepette arra jutottam, hogy legközelebb, amikor megjelenésében éppen a hisztikirálynő szerepében adok elő végtelen és kevés élvezeti értékkel bíró monológokat szegény szobatársaimnak a Móra Nyúzról, a magyar helyesírásról, a lapzártáról, és még sok egyébről, melyről a nyájas olvasónak jobb nem is tudni, szóval akkor majd emlékeztetem magam arra a fagyos novemberi napra...

Kata

Áprily Lajos:
Szókül a fűz

Még barna bokrok közt bujkál a tél.
A szélben hangos varju varjut úz.
Vörösbegyünk még koldulgatva él.
De lám: szókül a patakparti fűz.

Kórságot s kínt hozott a február
s beteg testnek még jó a kályhatűz.
Sok volt a köd, kevés a napsugár.
S mégis szókül a patakparti fűz.

A fán bolyongtatom tekintetem
s a futó fény is éppen arra tűz.
Te szóke folt, adj gyógyulást nekem,
te sárga-szóke patakparti fűz.

A Holt-Maros március 13-án

„Meg kell tanulnunk vágyakozni az után, ami a miénk”

Lélektisztító mesék

Schäffer Erzsébettől

Februárban Schäffer Erzsébet, a Nők Lapja újságírónője volt a Móra Irodalmi Estek vendége. Ez az interjú még előtte készült, valamikor novemberben. Aki ott volt azon a februári estén, kicsit nosztalgiazhat, aki pedig nem, megismerheti egy kicsit közelebb-ről az írónőt.

Bevallom őszintén, elfogult vagyok, nem is tudok róla tárgyilagosan írni. Idézek inkább Lázár Ervintől, aki Schäffer Erzsébet könyvéhez írt ajánlást – bár ha jól sejttem, ő sem egészen objektív –: „Írásai olyanok, mint a szemünk előtt kinyíló virágok. Habkönnyűek és súlyosan fénylők... Olyan erővel árad belőle a bizalom, hogy szabaddá teszi az embert. Írásai is erről szólnak. A bizalomról, ami nélkül igen nehéz élni. Majdhogynem nem is érdemes. Mert tudja: a szeretet nem áldozatvállalás, hanem életszükséglet.”

– Hogyan találja meg azokat az embereket, akikkel beszélget? Vagy ők találják meg Önt?

– Ez változik. Az új könyvem, a *Hol nem volt* is talán azért jó, mert nagyon sok ember van benne. Nagyon sok és sokféle ember. Hogy akadok rájuk? Azelőtt mindig provokálni szoktam. Mondjuk ha valaki tetszett, férfi vagy nő, nem kellett ahhoz öregnek lenni vagy fiatalnak, bármilyen, akkor azt mondtam: *ha most bátor lennék, akkor megszólítanám.* Egy ilyen mondattal elindult valami, és az ember látta, hogy jön-e valami vissza vagy nem, érdekes-e az illető, vagy csak úgy láttam. Szóval meg kell szólítani, mert az emberek alig várják, hogy megszólítsák őket! Ez biztos. Egyébként arra, hogy különös, én figyelek. Ez az egyik. A másik, hogy mivel sok éve sokan látják, hogy milyen dolgokat írok, jelentkeznek. Például egy kardkóvács hívott fel.

Valami más miatt keresett, de azt mondja: „Ha egyszer kíváncsi arra, hogy hogy kalapálok én kardot kerítésvasból, akkor jöjjön el!”

– *És el fog menni?*

– Elmegyek, ez biztos.

– *Nagyon tetszik, hogy legtöbbször hétköznapi és – jó értelemben vett – egyszerű emberekről ír vagy velük beszélget. Ugyanolyanok, mint mi, mégis lehet tőlük tanulni. Mit lát bennük? Vagy csak meg kell szólítani őket, és mindenkiben van valami?*

– Nagyon bölcsék az emberek. Rengeteg tapasztalatot szűrnek le, különösen a természethez közel élők, meg a gyerekek és az elesettek között élő emberek. Meg akik figyelnek másokra, ők is, vagy a szolgáló emberek. Egy nagymama, aki nem csinál mást, csak a többieket kiszolgálja, ha egyszer szóra lehet bírni, az olyan bölcs!

– *A Nők Lapjában van egy állandó rovata, az Útközben, amelynek szerves része egy idézet Simone Weilől: „Meg kell tanulnunk vágyakozni az után, ami a miénk.” Mit jelent Önnek ez a mondat?*

– Nagyon nehéz mondat, de erre csak későn jöttem rá. Amikor Pilinszky-nél megtaláltam ezt a mondatot, mondom, hú, milyen pontos, milyen igaz... és akkor még nem gondoltam át, hogy mennyire nehéz ennek megfelelni. Nehéz, mert ez feltételezi azt, hogy ne legyél elégedetlen. Feltételezi, hogy azokat az apró dolgokat, amik itt vannak, nemcsak hogy körülötte, hanem benned, elfogadd. Először is, egészségesen születünk az esetek többségében, egy valamennyire ép testtel és ép lélekkel, és ezt egyre csak roncsoljuk. Erre én olyan sokat gondolok! Ha mondjuk baj lesz az ember szemével, rögtön rájön, hogy

micsoda kincse van, hogy lát... Vagy baj lesz a lábával... nekem most fáj a lábam, Jézus Mária, hát micsoda dolog ez! Észre se vettem, hogy ott van. Ilyenekre gondolok.

Négy gyermekem van, és észrevettem az évek során, hogy az idegen gyerekekkel sokkal elnézőbb és nyugodtabb vagyok sokszor. Sokkal magyarázóbb, tán még segítőbb is, ha nagyon őszinte vagyok. Olyan kritikus az ember az övéivel! Azt akarja, hogy tökéletesek legyenek, a legjobbak legyenek, hát ha az enyém, akkor milyen legyen... Erre most már figyelek, de fiatal mamaként én bizony ezt nem csináltam jól, azt hiszem. Ez a mondat nagyon sokat segített ebben.

Vagy megyek múltkor haza, és már a folyosón hal- és fokhagymaszag volt, a férjem főzött... mondom, te jó Isten, mit csinált már megint?! Miközben imádom a halat és szeretem a fokhagymát. Szóval miért nem vágyakozom én az után, ami az enyém? Az én drága, kedves társam elkészíti vacsorára az általam szeretett ételt, akkor miért nem örülök rögtön? Mert nyilván fáradt vagyok, utálom, ha szagolom... és azt, hogy nem én csinálom! Sok minden van, ami így

leleplezi az ócskaságunkat, ez a mondat ezért nagyon nehéz. Nem könnyű, de nagyon jó mondat szerintem.

Képzeld el, én is úgy hallottam, dedikáláskor mesélték, hogy van egy pszichológus, aki fölírja ezeket a történeteket receptként. Van egy gyűjteménye, abból másol, és odaadja annak, aki nem ismeri, komolyan! Meg van egy református gyülekezet, ahol a táblán mindig kint van egy belőlük... na, ilyeneket hallottam...

– *Olyan jó ez a visszajelzés, nem? Mint egy színesznek a taps. Akkor Önnek ez, igaz? Meg az olvasói levelek, gondolom.*

– Igen, igen. Sok levél jön. Vagy múltkor mentem a metrón, és a mellettem lévő ajtónál nekidőlt egy lány a metró falának, egy McDonald's-es üdítő volt nála, azt szívta szívószállal, aztán eltartotta magától, rám nézett, fölemelte a hüvelykujját, és odasúgta: „Ilyenek az írásai!”... helyes volt! Sok-sokféle reagálás van, jól is esik. Meg a sok levél... nagyon jó levelek jönnek! Jólesik, az biztos!

– *Ezekért érdemes is... Ahányszor olvassom az írásait, mindegyikből valamiféle javíthatatlan optimizmus sugárzik. Sosem szomorú?*

– Dehogynem. Meg vannak azért ezekben az írásokban szomorúságok is... De 300 000 példányban írunk, és azt gondolom, abból építkezni kéne. Mindig az derül ki, legalábbis számomra, hogy a javító, az építő ember több. Még akkor is, ha nem azok vannak a felszínen, az újságban, rádióban... Különben nem működne a világ. Lehet, hogy rosszabbul működik, sőt szerintem nagyon rossz felé megyünk, de hogyha erről papolok állandóan, ha ezt a rosszat írom meg, bemutatom a mocskot, akkor az mire jó?

A fiatalkori írásaim az igazságkeresés, a helyretevés jegyében íródtak. Bár érdekes, hogy az esetek többségében inkább megoldottam a dolgot, és nem írtam meg. János Pál pápának hallottam egy újságíróknak szóló ajánlását, így szólt: „Mindent észrevenni, nem mindent szóvá tenni, és egy kicsit segíteni.” Olyan érdekes, hogy függetlenül attól, hogy én ezt nem tudtam – egy éve hallottam –, így működtem egészen fiatal korom óta. Ő az egyik.

A másik pedig Menzel, cseh filmrendező. Elképesztő, fantasztikus, fontos. Egy csoda, egy zseni, egy fan-

tasztikum! Valami ilyesmit mond – nem fogom tudni pontosan idézni –, hogy nem a valóságot egy az egyben, hanem azt, amire vágyik az ember, amiben szívesen élne, azt kell megmutatni. Amit József Attila is mond: „Az igazat mondd, ne csak a valót!” Ez ugyanaz. János Pál, Menzel, József Attila mind ugyanezt mondják. És ez elég jó névsor...

Engler Márta

A munka nem állhat meg

Beszámoló a kollégiumi bizottság tevékenységéről

A Móra Nyúz legutóbbi, karácsonyi száma után a téli vizsgaidőszakban a kollbiz nem tartott üléseket, ám február elsejétől tagjai újult erővel vetették magukat a munkába. Mert teendő, az aztán akad bőven!

Rögtön február harmadikán *félvénnyitő kollégiumi buli* szerveztünk, s a rendezvények sora itt nem állt meg: a *Schäffer Erzsébet írói est*, a *veszélyes anyagokról* szóló előadás, a kollégiumközi *korcsolyaest* és a *farsang* egyaránt rengeteg kollégistát vonzott, a *Kristó Gyula* professzor munkásságára emlékező igen rangos rendezvény pedig a kollégiumon kívülről is

szép számban csábított vendégeket hozzánk.

Február eleje óta végre működik a *szelektív hulladékgyűjtés*, ami láthatólag a kollégisták nagy meglepedésére szolgál. Úgy tűnik, bevált a januártól bevezetett *mosógépkulcs-használati rendszer* is, mely szerint kaució ellenében legföljebb négy órán át veheti fel bárki a mosógépkulcsot. Ennek köszönhetően elég gyorsan forognak a kulcsok, már nem kell a portásnak hosszú várólistát vezetnie. A tornaterembe fölszerelt új eszközökön akad még igazánivaló, a lehetőségek felmérése folyamatban van.

A kollégiumi bizottságot a BTK HÖK részéről felkereste Török Márk HÖK elnök, aki a hosszútávú együttműködés jegyében jelentős anyagi támogatást ajánlott föl a kollégiumi rendezvények és a technikai felszereltség fejlesztésének finanszírozására. A kollbiz tagjai rögtön elkezdtek összeállítani a félév rendezvényeinek költségvetését, felmérni és fontossági sorba állítani a szükséges műszaki fejlesztéseket. Ez utóbbiak között szerepel az ötödik emeleten minden szoba hangosbemondóval való felszerelése, illetve a kollégiumban az elromlott hangszórók pótlása, az alag-

sori dohányzó és a tornaterem ablakainak megjavítása illetve cseréje, a „biciklitároló-projekt”, a fotólabor és a stúdió új eszközökkel való bővítése, mint digitális kamera, új keverőpult, erősítő és hangfalak, valamint például a kékterem hangelnyelő burkolattal való bevonása az akusztikai viszonyok javítása végett.

Lássuk még, hogy milyen rendezvények várhatóak a tavaszi félévben: március 23-án kollégiumi *Ki Mit Tud?*, április 11-én pedig a *Költészet Napja* alkalmából rendhagyó irodalmi est lesz, mely alkalommal egy csöndes kis teaház keretében a kollégisták maguk olvashatják fel

kedvenc, vagy akár saját verseiket. Tavasszal kollégiumi kirándulás lesz Pozsonyba, a félév vége felé pedig három napos sátrazós túra Mórahalomig és vissza („Móra-túra”). Hátravan még a várva várt *Morgilla* is, a csapatok akár már kezdhetnek is szerveződni és „melegíteni”.

Az előadások terén sem telik majd eseménytelenül a tavasz. Folytatódik a *környezettudatossággal* foglalkozó sorozat, a tervezett előadók Margóczy Katalin és Molnár Gyula. A borokat kedvelők nagy örömeire kóstolóval egybekötött előadás lesz a *hazai borkultúráról* is, a meghívott előadók a téma kiválóságai. *A választások előtt*

egy évvel pedig politológiai elemző beszélgetést hallhatnak az érdeklődők Giró Szász András és Török Gábor előadásában. Az életútbeszélgetések sorozat meghívott vendége Eördögh István történész lesz. Tóth Zsófi szenior szervezésében folytatódik a média és a társadalmi nemek kapcsolatának témáját boncolgató előadás-sorozat is.

A tavaszi félévre is tartalmas időtöltést és a rendezvényeken való minél aktívabb részvételt kíván mindenkinek a kollégiumi bizottság!

Bácskai Zoltán

Hall of shame

Aggasztó a helyzet. Szinte az említéstől is ódzkodik az ember, annyira kínos. Ám ha sokakat zavar, mégsem lehet hallgatni róla. A kollégiumban újfent tendenciózássá váltak az étel-miszerlopások. Nem, nem a szobákon belüli „levágok a szobatárs felvágottjából egy szeletet”-jelenségről van itt szó: valaki módszeresen végigjár egyes emeleteket és módszeresen kirámolja a szobák hűtőit, amíg a szobalakók nincsenek jelen. És ez számomra (de valószínűleg nagyon sokak számára) teljesen fölfoghatatlan. Mert azt még bizonyos szempontból meg is tudom érteni, hogy miután a karácsonyi műsor előkészítésekor a kisteremben kábeleket forrasztottam, valaki elemelte az ottefejtett negyed kilós forrasztó-öntekercset. Hát istenem, olyan szép csillogó, érdekes és súlyos tárgyról van szó! És még viszonylag értékesről is, az eset után két hónappal jutottam csak odáig, hogy kigazdálkodjam a pótlását.

De hogy ételt lopjon valaki... Ez tényleg érthetetlen. Napi egy-két órá – bármilyen – munkával bárki kereshet annyit, hogy az étel-miszerszükségletét fedezze. Persze, elképzelhető,

hogy a pénz inkább cigire kell... De biztosan lehet találni más megoldást is. Például meg lehet kérni az ismerősöket: „Figyelj, nagyon meg vagyok szorulva, nem tudnál kisegíteni egy kis kajával?”

Valamikor, régesrég, úgy alakult az életem, hogy néhány hétig alkalmam nyílt a pesti aluljárók vendégszeretétét élvezni, s így közelebbi betekintést nyerhettem az ott lakók életébe. Volt, aki „már minden mind egy” alapon teljesen elhagyta magát, ám akadtak olyanok is, akik minden nap a dokknál sorakoztak, hátha szükség van alkalmi rakodómunkásra, vagy utcazenészként gyűjtögettek fenn a várban. De a lopás még ebben a társadalmon kívül rekedt társaságban is főbenjáró bűnnek számított. Ha valakiről kiderült, hogy bármily értéktelen holmit is eltulajdonított a „kollégáktól”, az számíthatott rá, hogy még a környékről is elkergették, vagy jól megverték, ha felbukkant. Mert még ezekben a lecsúszott emberekben is volt annyi tartás, hogy a legelemibb emberi normákból ne engedjenek egy tapodtat se.

És most itt vagyok egy egyetemi

kollégiumban, egyetemisták, a jövőt meghatározó értelmiség között. És nem hiszek a fülemnek, amikor azt hallom, hogy néhány szoba képviselői felkeresték a kollbiz tagjait, hogy az találjon már ki valami megoldást a helyzetre. De mit tehet ilyen esetben a kollbiz? Elsősorban javasolhatja, hogy a kollégisták szokjanak rá a szobájuk külső ajtajának zárására. Persze, ehhez szükség van arra, hogy minden szobalakónak legyen saját kulcsa a külső ajtóhoz. Plusz egy tartalék példányt adjanak le a portára (amennyiben még nem lenne), arra az esetre, ha valamelyikük mégis szobán kívül ragadna. (Figyelem, a zuhanyzáshoz feltétlenül vigyünk magunkkal szobakulcsot! ☺) Tehát a kollbiz ezt javasolja. Mellesleg a lehető legsúlyosabb szankciót helyezi kilátásba azon illető számára, akit esetleg lopáson kapnak. Tehát kedves hűtő-barátunk, azt tanácsolom, hogy a saját érdekedben is sürgősen szokj le a tevékenységedről, ha másképp nem megy, fordulj pszichológus szakemberhez!

h/m/h/m

Koli-kori est

Valahogy az ember mindig képes (volt) arra, hogy megtalálja az adott évszakhoz a legjobb szórakozást. Tavasszal és ősszel kirándulunk, a nyarat lehetőségeinkhez mérten próbáljuk vízpart mellett tölteni, télen pedig síelünk vagy korcsolyázunk. Ez így történt a Műjégpályán február 23-án is, amikor az egykori négy játékos kollégium (Herman, Károlyi, Móra, Öthalom) apraja-nagyja próbálta ki magát Katarina Witt egykori sportágában.

Nagyon jó ez a kezdeményezés, hogy a négy karközi kollégium egyszerre egy helyen képviseltesse magát. Jómagam már több éve Szegeden vagyok, de ilyenre nem tudok visszaemlékezni. (Ez persze nem jelenti azt, hogy nem is volt!) Igaz, nem voltunk túl sokan, de a hangulat remek volt, az este annál jobban sikerült, hála a kiváló szervezésnek, ami újra a négy kollégium jó együttműködését bizonyítja. A zene sem hiányozhatott természetesen. Az ember úgy érezhette magát, mintha mórás buliban vagy a Jate-klub kistermében BTK-s partyn töltené az estét, hisz a zenefelölösök – Gábor és Viktor – a jól megszokott (és megkedvelt) módon keverték a jobbnál jobb slágereket.

Az este szabad korcsolyázással kezdődött, a leendő jégakrobaták a pályával ismerkedhettek. Ahogy az

lenni szokott, voltak ügyesebbek és kevésbé gyakorlottak, de nem is ez a fontos igazából. A lényeg, hogy figyeltünk egymásra, nem kellett attól félnünk, hogy „elütnek”.

A program a kollégiumok közötti vetélkedővel folytatódott. A tízfős csapatok a legkülönbözőbb ügyességi játékokban próbálhatták ki magukat. Szalagmozni kellett a bóják között, vagy pöttyös labdát hokiütővel vezetni, a legvégén pedig „kigyóban” kellett a csapattagoknak korcsolyázni. Derék és rendkívül lelkes csapatunk – megosztva – a képzeletbeli dobogó harmadik helyére léphetett fel. Köszönjük, NEKTEK! A díjakat dr. Almási Tibor tanár úr, a Bölcsészettudományi Kar leendő dékánja adta át.

Az este szabad korcsolyázással fejeződött be, az előre meghirdetett programhoz képest majd' egy órával tovább maradhattunk. A megfáradt, de jókedvű kollégistákat különbuszok vitték haza ezen az esős szerdai éjszakán.

A végére hadd hagyjak valami személyeset. Így már bőven túl a második X-en szántam rá magam,

hogy jégre lépjek – de ellentétben a korábbiakkal ezúttal – korcsolyával. Igaz nem lettem egy korcsolyabajnok (igaz, kedves Csilla?), de úgy éreztem magam, mint egy kisgyermek, aki az első lépéseket (akarom mondani csúszásokat) teszi. Hála mindazon kedves kollégista társaimnak (úgyis tudják, hogy kikről van szó), akik segítettek nekem ebben. Köszönöm, NEKTEK!

Kajsa Szilárd

Levél

annak, aki elolvassa...

Szia!

Csak azért írok, mert van valami, ami mostanában nagyon foglalkoztat. Na ne gondoldj semmi rendkívüli dologra! Nem arról van szó, hogy esetleg megírom életem történetét, híres filmsztár leszek vagy kimegyek külföldre, és nem is jövök vissza. Ennél egyszerűbb a történet. Csak szeretném megérteni az embereket. Pontosabban azt, hogy mit miért tesznek. Vagy nem tesznek...

Például azt szeretném tudni, miért jó az, ha fényes nappal égő lámpa mellett tanulunk! Nem látom ugyanis értelmét... Miért van az, hogy sokan ahelyett, hogy élveznék a természetes napsütést, inkább (az egyébként cseppet sem szembarát) neon lámpákkal teremtenek maguknak fényességet. Az Ő szemüket nem bántja?

Oké, megértem, hogy ez egyes embereknek sokkal jobb, mert... na, most vagyok gondban, ugyanis nem tudom, miért..., de még mindig van valami, ami nem tiszta. Miért jó az, ha a lámpák még akkor is égnek, ha senki nem használja őket? Jó, lehet, hogy más ezt otthon is így csinálja, így tanulta a szüleitől. De szerintem nem én vagyok az egyetlen, akinek ez furcsa. Neked például mit mondtak, mikor kicsi voltál? „Hagyd csak fiam,

hadd égjen! Nem gond, ha egy kicsit magas is lesz a számla, de ne rongáld a szemed a száz ágra sütő napfényvel! Akkor se oltsd le, ha már nem kell, mert sosem tudhatod, hány óra múlva jön be valaki ismét a szobába, és lehet, hogy neki is kevés lesz a természetes fényár.”

Bár, most így átgondolva, könnyen előfordulhat, hogy nincs igazuk azoknak, akik azzal jönnek, hogy erre oda kellene figyelni, mert nem mindegy, hogy egy ezressel többet vagy kevesebbet fizet az ember. Végül is ez csak egy hétszintes épület, amiben csak valamivel több, mint 350-en lakunk. Ez tényleg nem olyan sok! Biztosan nem lehet vele annyit spórolni, amennyiből lehetne egy-két hasznos dolgot venni a kollégiumnak.

Kár! Pedig olyan szép elgondolásnak tűnt. Úgy érzem, megint előtört az utópisztikus énem. Be kell látnom, hogy nem másokkal van a hiba, csak én nem vagyok képes megérteni az embereket... Ez egy kicsit aggaszt! Éppen ezért írtam Neked! Gondoltam, Te tudsz segíteni. Ha mással nem is, de legalább néhány jó tanáccsal. Min kellene változtatnom, hogy meglássam a jót?! Várom válaszod!

Üdvözléssel: Vi

Új székek a kollégiumban

A IV. emelet szobáiba és a folyosók „üveges tanulóiba” összesen 100 szék került újonnan. Az óarany bársonyülőkés székek a régi Egyetemi Könyvtárból lehetnek ismerősek a szorgos könyvtárba járóknak. Dományházi Edit, volt mórás, jelenleg a TIK munkatársa kedves közbenjárására jutottunk a rendkívüli szerzeményhez.

Megújult a kávézó berendezése is: a kék-zöld-bordó székeket a Grand Café ajándékozta a kollégiumnak.

A két tranzakció cirka 1,2 milliós spórolást jelent anyagi forrásokban nem dúskáló kedves kollégiumunknak.

Erdélyi Ágnes

„Nem zörög a haraszt...”

a Móra Nyúz pletykarovata

B. P. kollégiumi lakos új szokások felvételével riogatja lakótársait. Félelmetes ábrázatát kihasználva halálra rémíti a liftben utazókat azzal, hogy beszélgetéseket kezdeményez. Szerkesztőségünk kérdésére nem kívánt válaszolni, azt állítja, tettének nincs különösebb indítóoka.

K. Sz. ötödéves hallgató előrébb kíván jutni a kollégiumi számlálétrán. Diplomájának megszerzése csupán az első lépés ebben a folyamatban. Távlati céljai között szerepel a kollégiumi titkári, a nevelőtanári, majd az igazgatói poszt megszerzése. Ennek érdekében még korcsolázni is hajlandó megtanulni, továbbá fantasztikus cukrászsüteményekkel vesztegeti a kollégiumi média prominens képviselőit.

SZENZÁCIÓ!!! Cáfolni kényszerülünk azt a korábban lábrakapott rémhírt, mely szerint a negyedik emeleti mellékhelyiség előterében csöpög a csap. Minden híreszteléssel ellentétben a vízcsapot **EL LEHET ZÁRNI!**

Szerencsésen és unalmasan lezajlott az első Bölcsészball. A rendezvény legnépszerűbb résztvevőjévé egyhangúlag Login Adriennet választották, aki éjfélkor tíz percre megnyitotta az ETR-t, és személyenként két kódot ingyen kicserélt, majd reggelig óránként tíz kreditet sorsolt ki a jelenlevők között.

„Az egyetem az életre nevel” címmel új speciális képzést indít a Tanulmányi és Információs Központ vezetősége. A márciusi programok a bezártság és kirekesztettség témák köré csoportosíthatók.

„Spontán terv szerint élek”

Beszélgetés Jankovics Zsanettel

Zsanett hatodik éve lakik a Mórban, jelenleg elsőéves PhD-s hallgató. Őt kérdezgettem a tanulmányairól, karrierjéről, terveiről...

– Kedves Zsanett, a szokásos kérdéssel indítanék: honnan származol és hogyan kerültél Szegedre?

– Celldömölki vagyok, ez egy kis város Vas megyében, tizenötezen lakják. Hogy miért Szegedre esett a választásom? Ez azért volt egyértelmű, mert csak Szegeden volt egyszakos kommunikáció képzés, és én mindig is kommunikációra szerettem volna jelentkezni.

Tehát már kicsi koromtól kezdve televíziós újságíró, műsorvezető, híradós szerettem volna lenni. Már általános iskolában is rengeteget szerepeltem – versmondó, prózamondó, Kazinczy szépírási versenyeken vettem részt. Színjátzó körben játszottam, bábszínházadtunk, tehát mindenben benne voltam, ahol szerepelni kellett. Aztán a középiskolában kimaradt pár év, külkereskedelmi szakközépbe jártam, ott tettem a dolgom, tehát ez nem tartozik ehhez a pályához. Utána még egy évig jogot tanultam nulladik évfolyamon.

Aztán jelentkeztem ide, de nem sikerült elsőre a felvételi – egy pont híján lemaradtam –, és egy évig az Idegenforgalmi Főiskolára jártam. Ám nem adtam fel, újból felvételiztem, és akkor végre sikerült. Egyszakos kommunikáció szakon kezdtem tehát, másodévtől jelentkeztem Európa politika képzésre, harmadévtől pedig politika-elméletet tanultam, és egyszerűen megszerettem a politikát.

– ...De időzzünk még egy kicsit a kom-

munikációnál! Egyetemista létedre elég komoly televíziós karriert tudhatsz magad mögött. Mesélnél erről?

– Rögtön első évben, decemberben szerkesztőségi gyakorlat órán kaptunk egy olyan házi feladatot, hogy készítsünk interjút bárkivel. Én az utolsó pillanatok embere vagyok, az spanol, ha már csak kevés időm van. Így ez a munka is a körmömre égett, a határidő közeledtével még nem volt semmi ötletem.

Lapozgattam az aznapi újságokat, és véletlenül megláttam egy hirdetést, miszerint „ingyenesen hívható csak ma, este öttől nyolcig Kovács László”. Nekem pedig kihívás kellett. Mindig

is a kihívás éltetett. Öttől nyolcig folyamatosan foglaltat jelzett, nyolc óra tíz perckor még tettem egy utolsó kísérletet.

Ő személyesen vette föl, és mondtam, hogy a házi feladatomhoz tenéknél fel néhány kérdést telefonon keresztül. De nem egyezett bele, hanem azt mondta, hogy menjek el hozzá személyesen! Mit szólnék, ha

másnap találkozónánk a Parlament melletti Képviselői Irodaházban? Úgyhogy együtt kávéztunk, feltettem a kérdéseimet. Akkor három hónapja voltam kommunikáció szakos, és a szüleim előző este azt mondták, hogy ha ezt megcsinálod, akkor a határ a csillagos ég!

Másodévben kezdtem el Budapesten a TV2 televíziós iskoláját az egyetemmel párhuzamosan, két évig minden héten pénteken hajnalban utaztam föl, és egy egész napot ott töltöttem. Műsorvezetést tanultam, operatőri ismereteket, vágástechnikát...

Másodév nyarán a TV2-höz kerültem, ahol a Tényeknél és a Jó estét, Magyarország!-nál voltam gyakorlaton. Rendszeresen mentem Dudás Ádámmal a riportjaira forgatni. Nagyon készsleges, rendes volt, és mindig adott lehetőséget arra, hogy tudjak gyakorolni.

Aztán egyszer nem ért rá, és megkérdezte, hogy mi lenne, ha én próbálnám meg helyettesíteni őt. Az Eötvös Cirkuszban készítettem egy filmet Eötvös Gabi bácsival, aki már nincs közöttünk, ezért ez máig egy fontos riportnak számít. Ez volt életem első önálló nagy munkája a TV2-nél.

A következő évben már az Aktív-ban forgathattam, mely akkor indult el. Itt, a kollégiumban résztvettem egy börtönlátogatáson, és ott a parancsnokhelyettes említést tett egy elítéltről, aki az országban először a börtön falai között szerzett diplomát. Kapva kaptam az alkalmon, felvettem a személyes kapcsolatot a parancsnokhelyettesessel.

Egy hónapon keresztül intéztem, hogy riportot készíthessek az elítél-

A Tények stúdiójában

tel, és mondtam a TV2-nek, hogy lenne egy ilyen sztori. Mivel akkor indult a műsor, és nem voltak még riporttémák, nagyon örültek a lehetőségnek és mindenben támogattak, ami az adminisztratív ügyeket illeti, de a kivitelezésben a vágástól a szövegalámondásig minden az én feladatomban volt. Az egész film egyébként kevesebb mint négy perces, de az egy hónapos előkészületen kívül két teljes napot vettem igénybe az utómunkálatok – tehát ez tényleg egy hatalmas munka. A riport nagyon jól sikerült, a mai napig megtalálható az interneten Diplomás rab címmel.

Ezután beszédórákra kezdtem járni a TV2-nél. A szép beszéd mindig fontos részét képezte az életemnek. Aztán elérkezett a nagy nap, résztvehettem egy próbafelvételen a TV2-nél. Stahl Judit székében, az ő szakójában kellett híreket olvasnom és kommentálnom. Ez is nagyon jól sikerült, benne volt abban a három felvételen, amelyeket a hírigazgató személyesen nézett meg.

Jött egy újabb nyári gyakorlat, ezúttal a Marketing Osztályon kaptam gyakorlati lehetőséget, ahol közel négy hónapot töltöttem. Itt Gombos Edinát, Szebeni Istvánt és Jakupcsek Gabriellát „építettük fel”. Egészen érdekes volt a másik oldalról nézni, hogy milyen is az, amikor valakinek az imázsát próbáljuk megteremteni, vagy javítani rajta. Címlapokat vásároltunk, sztorikat kértünk tőlük, hogy legyen mit adni a bulvárlapok-

nak... Akkor indult a Big Brother első szériája, annak a megtervezésében is részt vettem.

A következő nyáron már inkább a Hír TV-nél próbálkoztam, ott töltöttem több mint egy hónapot. A Naptár című közéleti reggeli magazinműsornál dolgoztam műsor-szerkesztőként. Itt is nagyon sokat tanultam.

– *Ezután már tényleg a politika felé fordultál.*

– 2004 februárjában gondoltam egyet, és megpályáztam egy gyakoronoki állást a Parlamentben. Úgy voltam vele, hogy a televízió világát kívülről-belülről alaposan megnéztem, hihetetlen élmények értek, és kíváncsi voltam a dolog másik oldalára is – azon kívül, hogy a politológiai tanulmányaim is ebbe az irányba tereltek.

A Kormányzóvivői Irodához adtam be a pályázatomban, ahol legnagyobb szerencsémre egy volt televíziós hölgy olvasta el az önéletrajzomat, mert az ő főnöke éppen szülési szabadságon volt. Gondolom, imponált neki a korábbi média-pályafutásom, mert behívott egy meghallgatásra. Amire pedig korábban sosem volt példa, tehát még nem volt gyakoronok a Parlamentnek ezen az osztályán.

Majdnem két hónapig dolgoztam itt, és hihetetlenül jól éreztem magam. Minden feladatba belevontak, minden szerdán jártam kormányzóvivői tájékoztatókra, parlamenti üléseken vettem részt. Igazából ez az osztály Medgyessy Péter bel- és külpolitikai programjait szervezte, bármely államfővel, magas beosztású személyekkel való találkozásait készítette elő, bonyolította le. Naponta két-három sajtótájékoztatón voltam, melyeket az akkori miniszterelnök tartott.

A legnagyobb élményem a Jacques Chirac-kal való találkozás. Abban a hónapban a legjelentősebb esemény az országban a francia elnök látogatása volt, nagy titoktartás övezte,

nekem sem lehetett otthon beszélnem róla, előtte átvizsgálták a családi háttérmet, hihetetlen biztonsági intézkedéseken estem át. Mindenki be volt sózva, rengeteg volt a munka, a látogatás napján reggel fél hétkor már a helyszínen voltunk terepszemlét tartani, átnézni az elnök napi programját, hogy minden rendben legyen. Rengeteg embert meghívtak a sajtótájékoztatóra, több száz francia és magyar újságíró, az európai médiumok többsége képviseltette magát.

Az első sorban álltam, persze a biztonsági kordon mögött. Véget ért a sajtótájékoztató, és jött az elnök kifelé. Korábban apukám mondta, hogy Chirac nagyon meghatározó ember a világpolitikában, és milyen jó lenne, ha lenne tőle egy aláírásunk. Ez akkor beugrott, és elindultam felé. Nyújtottam a kezem, amiben talán volt is egy papír, vagy dosszié, de ő nem tudta, hogy mit akarok.

Mindenki őt nézte, ő pedig odajött hozzám és kezet fogott velem.

„– Bonjour madame” – üdvözölt, Medgyessy Péter nevetett, a kollégáim pedig vállonveregettek: „– Ez igen, három hete vagy itt, velünk még Medgyessy sem fogott kezet, veled pedig rögtön Jaques Chirac!...” Azóta is emlegetik azt a találkozást.

„Jankovics Zsannett riportját látták a szegedi Csillag börtönből.”

Nagyon jó volt a Parlamentben, sokat tanultam, csak hát áprilisban jött a szakkolgozatírás időszaka, és vissza kellett jönnöm Szegedre. Hónapok alatt több mint háromezer oldal szakirodalmat gyűjtöttem már

össze, és végül annyira az utolsó pillanatra maradt a dolgozat megírása, hogy egy huszonnégy órás gyorsmenet lett belőle. A dolgozatot a marketing politikára való alkalmazhatóságáról írtam, az Európa politika képzésen az EU bővítési reformjáról, a politikaelmélet képzésen pedig Antall Józsefről és a taxisblokádról.

– *Mivel foglalkozol jelenleg?*

– Jelenleg elsőéves PhD-s vagyok a jogi kar Politológia Tanszékén, politikai marketinggel foglalkozom, ezenkívül két előadást és egy szemináriumot tartok. Most egy 2006-tól induló szak akkreditációs bizottságának is tagja vagyok. Aztán még tavaly Hankiss Elemér egy kutatást indított, és felkérte a tanszékünket, hogy vegyünk részt benne. A címe „Találjuk ki Közép-Európát”, és mi a dél-alföldi régiót vizsgáltuk, ezen belül pedig én Pusztamérgessel foglalkoztam, erről írtam egy tanul-

mányt. Ebben nagy segítségemre volt Erdélyi Ágnes igazgatónő, az ő közbenjárásával sikerült fölvennem a kapcsolatot Pusztamérges korábbi polgármesterével, aki nagyon sok információval látott el.

A tanítást is nagyon szeretem, nagyon élvezem, nem felejtettem el, hogy honnan jöttem, és igyekszem hallgatóközeli maradni. Szeretnék majd Budapestre visszamenni, mondjuk valamelyik párt mellé tanácsadónak. Nem lényeges, hogy melyik oldalt képviseli, hiszen mint politológiával foglalkozónak, pártatlannak kell maradnom, csak az számít, hogy melyik párt él tényleg a média adta lehetőségekkel, hogy tanulhassak belőle.

– *Ilyen zsúfolt időbeosztás mellett csoda, ha naponta pár percet „ittthon” tölthetsz. Mennyire vagy jelen a kollégiumban?*

– Már másod-, harmadéves koromtól a kollégiumban is megtaláltam a helyem, egyre több programban vettem részt, rájöttem, hogy a kollégiumi közösség nagyon klassz dolog.

Annyira társas lény vagyok, hogy szükségem van arra, hogy amikor kimegyek a folyosóra, jönnek szembe az ismerős, kedves arcok, és hogy vagy, mint vagy, elbeszélgetünk. Olyan szerencsés vagyok, hogy hatodik éve ugyanabban a szobában lakom, és a szobatársaimmal is jó csapat vagyunk, nagyon erős közösséget alkotunk. Ezeket nem szabad kihagyni, a kollégiumi évek teljesen páratlanok. Egészen más annak, aki ott tanul, ahol lakik, és

végig a családjával együtt él, mindig ugyanazzal a néhány arccal találkozik. Ez viszont itt egy nagy család, több száz fős, és olyan jó érzés, hogy mindenhol ismerős arcokkal futsz össze, a Kárász utcán, az egyetemi könyvtárban...

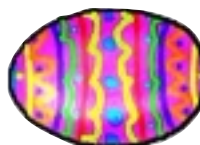
– *Végül beszélnél nekünk a távlati terveidről? Mivel szeretnél foglalkozni mondjuk a doktori védésed után?*

– Nem szoktam ennyire előre tervezni. Jelenleg a munkám teljesen kitölti a hétköznapjaimat, azt szoktam mondani, hogy spontán terv szerint élek, noha teljesen strukturált az időbeosztásom, minden percre pontosan be van osztva. De hogy mi lesz két-három év múlva, nem tudom! Nagy terveim, irreális céljaim mondjuk nincsenek. Sokáig a karrier volt az első, mindenek felett, a jó eredmények, a siker, a kitűnés... Aztán rájöttem, hogy ez nem elég.

Nem elég az, hogy sikeres vagyok a munkában, reggeltől estig kitölti a napomat, aztán este becsukom az ajtót és magamra maradok, egyedül vagyok. Átértékelődött sok minden, rájöttem, hogy inkább boldog szeretnék lenni azzal, akit szeretek, családot szeretnék, és nem mindenáron karriert. Egy jó kis munkára vágyom, amiben kiteljesedhetek, de úgy, hogy megmarad a magánéletem, esténként nem arról beszélgetünk, hogy mi volt aznap. A hétvégeken pedig mindig igyekszem kikapcsolódni, süteményt sütni, kirándulni, vagy csak beülni a kádba, arcpakolás, gyertyafény... Illetve a családommal, a párommal töltöm az időt.

– *Ennek megvalósításához kívánok sok sikert, és köszönöm a beszélgetést!*

Bácskai Zoltán

Úti levelek

Csernai Dorottya nagyon jó barátom. Talán ezt az állítást támasztják alá ezek a levelek, amelyeket a távoli Regensburgból (nem, az nem az Eiffel-torony lábánál található) küldött hozzám, barátnőmhöz, valamint minden olyan Móra Nyúz-olvasónak, akik őt ismerik és szeretik. Na, elég a dumából, jöjjenek a levelek, amelyeket eredeti formájukban adok közre..

1. levél

Szia Pepe!

Hät itt vagyok, megtaláltam a geptermet, 25 euro elleneben már használhatom is. Penzem már most alig, az idő elromlott, a város szep, az egyetem a város másik vege, Brios meg hiányzik.

Öllemlek:Dori

2. levél

Tisztelt Moranyuz forgatok-olvasok!

Oktober 1-je ota Regensburgban, ebben az igen hangulatos kisvárosban töltöm rohano napjaimat. Eltelt ket honap, es eszre sem vettük, mindenki idegenkent kezdte, annyi näcio, hogy felsorolni is nehez lenne, mära meg minden estere jut valamilyen nemzetközi program. Az egyetem is gondoskodik rolunk, erasmusosokrol, hetente

ketszer teadelutánt szerveznek, ahol alkalom nyilik az ismerkedesre.

A felelet elkezdni nehez volt, hasonló gondjaim akadtak, mint otthon, merthogy itt nincs ETR... de aztán sikerült belerázodni. Ami a nyelvet illeti, nemetekkel nemigen adodik alkalom, hogy beszélgessek, ugyanis eleg zárkózottak, de annál nagyobb öröm, ha egy orosz es egy magyar nemetül beszélget. Ezt meg kell tapasztalni.

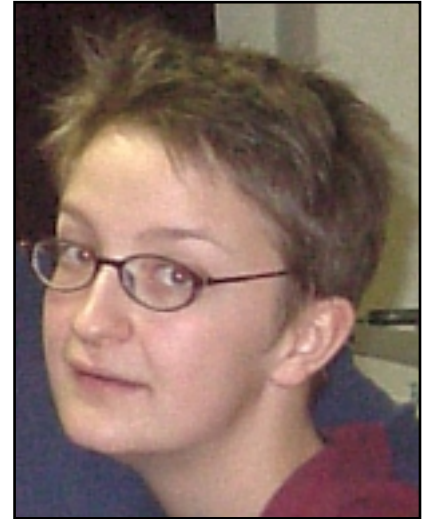
Az ember csak több lehet egy külföldi ösztöndíj után, annyi tapasztalat, megpróbáltatás es új ismeret, emberekről, kulturákról, szokásokról, hogy befogadni is nehez egyszerre – mindenkinek csak ajánlani tudom. En már a következőn gondolkodom...

No es a legszebb az, hogy az ember büszken vállalhatja magyarságát. Egyre többen érdeklődnek Magyarországról, meglepő, amikor egy francia odajön hozzám, es azt mondja, magyarul akar tanulni, adjak neki nyelvörákat. Es meg megannyi elemeny... Csak azt tudom mondani: pályázzatok!

Viszlát márciusban!

*Csernai Dorka
2004.11.29*

natürlich töröld ki az umlautos äkat...:))) nehogy az olvasok idő előtt szettepjen az ujságot-hebe. Kritikát fogadok, ha nagyon muszáj, meg írok... öllemlek:Dori

3. levél

Szeva Pepi es Gyöngy!

Jomagammal minden rendben, megint ide tevedtem, egyebkent feluton vagyok a könyvtár es egy előadoterem között, este hattól referálok, f...m a cernát, persze jó lesznek nagyon, sőt en lesznek a legjobb, na de akkor is, egy kis izgalom nem árt. Előtte meg lesz egy weimari klasszicizmus örám, egekig magasztalható professzorol, miközben kint szakad a hó, a vigyort ráfagyasztották az arcomra, es más nincs. A heten bulireneteg, mert sokan elhagyják már e nemes helyet, en meg csak később távozom..., szoval lesz nagy sirás rivás miegymás.

Mennem kell, gondolok rätök eleget! Öllemlek a hofölte Regensburgbol Titeket, melegegesen!

Dori

Este csinállok nektek hoangyalt a Duna-parton, oksa? Csak nektek, es majd csak este....nem, most meg nem lehet....:)))

Dávid Péter

Gyűjtsünk szelektíven!

Mintegy hónapja már, hogy a kollégiumban minden emeleten a telefonfülke melletti beugróban két műanyag láda látható. Bennük zöld műanyag zsák, felettük a falon a felirat: „Szelektív hulladékgyűjtés”.

A Móra Nyúz most induló új rovatában, melyben helyet kaphat majd mindenféle környezetünkkel, a várossal, a természettel kapcsolatos írás, ezúttal a kollégiumi szelektív gyűjtésről esik szó: mi is ez az egész, miért van rá szükség, milyen fogadtatásra talált a koliban és még sok egyéb olvasható a következő néhány oldalon.

Reméljük, hogy minél többen megértik majd az új rendszer és akár otthon, a saját lakóhelyeteken is utánanéztek, hogy milyen lehetőségek vannak a szelektív hulladékgyűjtés bevezetésére. Amint a mondas tartja: *„A környezettudatos emberrel szemben nem elvárás, hanem az ő személyes belső szükséglete, hogy vigyázzon környezetére.”*

tainkat ítéljük jóelőre egész életükön át tartó nyomorra.

A magas életszínvonal és a természeti egyensúly megóvása ugyanakkor nem összeegyeztethetetlen. Ám mivel a népességnövekedésre vajmi kevés hatással lehetünk (demográfiai elemzések szerint a 2050-es évekre az emberiség lélekszáma eléri a tízmilliárd főt), marad a másik tényező, az egy főre eső erőforrás-használat csökkentése. Rendkívül bonyolult problémáról van szó, rengeteg, sokszor egymásnak ellentmondó körülményt kell megismernünk és „finomhangolnunk”, hogy elérjük ezt a javulást. Ez pedig lehetetlen a természettudományok fejlődése és eredményeinek felhasználása nélkül. Tehát az igazság éppen az ellenkezője annak, amit egyesek gondolnak.

A legkomolyabb környezetkárosító hatást persze az ipar fejt ki. Ezen a téren mi csak annyira lehetünk hatásosak, mint amennyire befolyásolni tudjuk a felelős döntéshozókat: elsősorban a választásokkor (már ha akad egyáltalán olyan párt, amelyet komolyan foglalkoztat a természetvédelem.) Az is sokat vet a latba, hogy a természetvédő szervezetek szavát milyen súllyal veszik figyelembe a döntések meghozatalakor. Ha csak egyszerűen minél többen lépünk be különböző természetvédő szervezetekbe, növelve a taglétszámukat és így tekintélyüket, már azzal is jelentős mértékben támogathatjuk őket. Ám személy szerint a legtöbbet úgy tehetjük, ha a saját házuk táján csökkentjük a pazarlást és a környezetkárosítást. Elsősorban az ivóvíz- és energiatakarékossággal, tudatosabb vásárlással, a levegőkímélő közlekedés választásával és a szemétermelésünk csökkentésével. Ez utóbbi tényező egyik legfontosabb eleme pedig éppen a szelektív hulladékgyűjtés.

Egy kis elmélet

Avagy miért is van szükség természetvédelemre?

Környezeti ártalmak, globális hatások, éghajlatváltozás, visszafordíthatatlan folyamat... Manapság oly sokat hallunk ezekhez hasonló kifejezéseket, sokszor erősen eltúlzott hangvételben, s nem egyszer egymásnak ellentmondó következtetésekkel. Lelkes természetvédők tiltakoznak az ipar, a civilizáció, sőt nem egyszer a természettudományok ellen, mondván, hogy ezek tehetők felelőssé környezetünk és életminőségünk látványos romlásáért. Vajon mind-ebből mi az igazság?

Nos, a természetvédelemmel foglalkozó szakemberek szinte kivétel nélkül egyetértenek abban, hogy valójában két tényező okolható főként a helyzet kialakulásáért. Az egyik az emberiség túlnépesedése, a másik a pazarló életmód. A nemzetközi természetvédő szervezet, a WWF 2004 októberében megjelentetett *Élő Bolygó Jelentése* szerint az ember napjainkban lényegesen több természeti

erőforrást használ, mint amennyi képes a természetes folyamatok által megújulni. Egy külön ennek a mérésére kitalált mértékegység, az „ökológiai lábnyom”, amely azt fejezi ki, hogy egyetlen ember életének hatásai mekkora területre terjednek ki, érdekes tanulsággal szolgál. A Földön jelenleg 6,1 milliárd ember él, és egy ember ökológiai lábnyoma 2,2 hektár. A két számot összeszorozva azt kapjuk, hogy jelen pillanatban az emberiségnek a Föld 120%-ára lenne szüksége, hogy ugyanezen az életszínvonalon képes legyen egyensúlyban élni. Ez pedig az erőforrások rohamos csökkenéséhez vezet. Szintén a fenti jelentés szerint 1970 és 2000 között 40%-kal (!) csökkent a Földön az élőlények fajainak száma. És a folyamat még a legjobb esetben is rohamosan gyorsulni fog az elkövetkező ötven évben! Jelenlegi életmódunkkal tehát, mellyel a tartalékainkat éljük föl, unokáink és későbbi leszármazot-

Mit, hova, hogyan?

Jogos a kérdés, hiszen tényleg nem egyértelmű, hogy végső soron pontosan milyen hulladékot lehet az egyik és a másik ládába beledobni. Elvileg – és ezt akár általános szabályként is megfogalmazhatnánk – valóban külön kellene gyűjteni a különböző alapanyagú hulladékokat (papír, műanyag, üveg, fém, textil, szerves hulladék, veszélyes anyagok). Ez különösen nagy gondosságot igényelne, például az üvegekről le illene mosni a címkét stb.

További bonyodalmakat jelentenek az összetett csomagolások, például a tetrapack dobozok, melyek négy rétegűek (műanyag, papír, alumínium, műanyag). Ezeket elvileg nem is lehet szelektíven gyűjteni, újrahasznosítani, ezért valójában a leginkább környezetromboló csomagolások között vannak. (Előnyükként említhető mondjuk, hogy legalább vékony rétegűek, kevés anyag van bennük.)

A veszélyes hulladékokra is figyelni kellene: ezek közé tartoznak a galvánelemek és akkumulátorok,

gyógyszerek, vegyszerek, motorolajok, festékek, higanyos hőmérő, fénycsövek és villanykörték (!), a porszívó porzsákja (!), elhasznált sütőolajok (!)...

Nos, a kollégiumban jelenleg alkalmazott szelektív rendszer inkább a szabályt erősítő kivételként említhető: a ládáknál található zöld zsákok felirata szerint ugyanis vegyesen gyűjthető beléjük mindenféle műanyag és papír csomagolóanyag, fólia, palack, doboz, így a tetrapack is. A koliban tulajdonképpen egy kicsit „túlteljesítjük” az elvárásokat a két ládával, ám bár hosszú távon biztos, hogy szigorodni fognak a követelmények is. A lényeg tehát, hogy lehetőleg az odaillő, tiszta csomagolóanyagot rakjuk a ládába, lehetőleg összetömörítve (taposva), hogy minél több férjen beléjük!

Hasznos linkek:

Szegedi Környezetgazdálkodási Kht.: www.szkbh.hu

Oktatóanyag a hulladékgyűjtésről: www.hulladek-suli.hu

Hazánk környezeti állapot-adatai: www.kozold.hu

Hulladék Munkaszövetség: www.humusz.hu

Kukabúvár folyóirat: www.kukabuvar.hu

Környezetvédelmi témájú hírek: www.greenfo.hu

Kampány az illegális személtre rakók felszámolásáért:

www.tajsebeszet.hu

Körlánc országos egyesület a környezeti nevelésért:

www.korlanc.ngo.hu

A magyarországi újrahasznosítást koordináló társaság:

www.okopannon.hu

Csongrád Megyei Természetvédők Egyesülete:

www.tizsanet.hu/csemete

Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium hulladékgazdálkodás oldala:

www.kvvm.hu/szakmai/hulladeggazd

Ökológiai lábnyom: Számszerűsíti, hogy életmódunk mekkora hatással bír a természetre. Minden egyén ökológiai lábnyoma hat elemből áll össze. Az első az a terület, amelyen a táplálkozáshoz szükséges élelem megtermelhető, a második annak a legelőnek a nagysága, amely az általa elfogyasztott hús előállításához nélkülözhetetlen. A harmadik a fa- és papírfogyasztásának megfelelő nagyságú erdőterület, a negyedik a hal, rák, kagyló stb. fogyasztásával arányos tenger, az ötödik a lakáshoz szükséges földterület, végül a hatodik annak az erdőterületnek a nagysága, amely kinek-kinek egyéni energiafogyasztásával arányos mennyiségű széndioxid megkötéséhez szükséges.

„Igaz, hogy utólag úgyis összeöntik az egészet és ugyanúgy megy a személtrepre?” Nem, bár máshol tényleg volt erre is példa, Szegeden elég jól követhető a hulladékok további sorsa.

A Környezetgazdálkodási Kht. honlapján részletesen leírják, mi történik a beérkező hulladékokkal: ezeket egy hulladék-válogatóműbe szállítják, ami egy elég korszerű üzem:

Automata gépek tépik fel a zsákokat, szitálják ki a tartalmukból az apróbb (4-6 centis) hulladékdarabokat, majd a maradékot futószalagon továbbítják egy légkondicionált válto-

gatókabinba, ahol kézzel (!) válogatják teljesen szét és hat ládába gyűjtik a különböző fajtákat.

Innen újra a gépeké a pálya, mágnessel kivonják az esetleg bennmaradt vasszennyeződést, és a megmaradó, immár tényleg újrahasznosítható hulladékokat összepréselik, bálázzák és úgy szállítják az újrafeldolgozó üzemekbe.

Vélemények

...a kollégiumi szelektív hulladékgyűjtésről

Tóth Mónika és Kovács Veronika, 22-es szoba

Nagyon jó ötlet volt, így biztos sokkal több embernek kedve lesz ilyen módon gyűjteni, mintha el kellene vinni a legközelebbi szelektív kukához, mert így sokkal kényelmesebb. A fogyasztói társadalomban egyre több és több szemetet gyártunk, lassan teljesen elborít minket, szörnyű! Tíz éve például még nem is hallottunk ilyesmiről, hogy palackos ásványvíz. Tehát jó érzés, hogy az ember tehet valamit a környezetéért. Mert mindig csak azt várjuk, hogy valamit majd felülről megszerveznek, hogy a politikusok majd eldöntik, hogy a széndioxid-kibocsátás ennyi meg ennyi legyen. Így viszont megvan az az érzés, mintha ilyen kicsi dologgal én is tudnék segíteni.

Mondjuk azt jó lenne tudni, hogy mi történik ezekkel a hulladékokkal. Mert az ember gondolhatja, hogy ez most vagy jó, vagy nem, aztán mégiscsak kiviszi a szelektív gyűjtőbe, de nem igazán tudja, hogy mi a hulladékok további sorsa. Sokszor hallani ilyeneket, hogy utólag úgyis összeöntik az egészet.

Azt is fontosnak tartom, hogy ne csak az óvodások szemléletét próbáljuk megváltoztatni, minthogy azt szokták mondani, hogy a felnőtteknek már kialakult véleményük van, ami már úgysem változik. Szerintem viszont az egyetemisták is hiába felnőttek már, nekik is lehet, és meg is kell próbálni változtatni a szemléletükön. Jó lenne, ha az emberek otthon is utánanéznének, hogy a lakóhelyükön van-e szelektív hulladékgyűjtés.

Kálmán Ottó, 9-es szoba

Nekem tetszik az ötlet, és szoktam is használni. Mármint hogy én általában nem iszom ilyen palackos

üdítőket, de a papírt azt gyűjtöm. És úgy veszem észre, hogy mások is, tehát bejött a dolog.

Besenyi Péter, VI/7-es szoba

Nagyon jó dolognak tartom, mert korábban minden reggel arra ébredtem, hogy a takarító néni a folyosón tapossa össze a műanyag palackokat, hogy a zsákjába férjenek – persze ő csak a kötelességét végzi. Ezért is lenne jó, ha a kollégisták már a palack kidobása előtt mindig összetaposnák azt, és a kartondobozokat is szétvágnák, összetaposnák, így több is férne a hulladékgyűjtőbe. Ezt akár ki is lehetne írni föléjük. Aztán szerintem pontosabban kellene kiírni azt is, hogy melyik gyűjtőbe miket kell beletenni, például az olyan tejesdobozt, amiben alumínium is van, ki lehet dobni a papírok közé. Egyébként számomra jó érzés, hogy a pillepalack, aminek a tartalmát elfogyasztottam, nem a szeméttelre megy, hanem remélhetőleg – bízom benne! – újra felhasználják.

Thébesz Györgyné Ágnes, takarító

Nagyon jó ez a szemétygyűjtés, hogy külön a papírok, külön a flakonok. Szerintem már hamarabb kellett volna ez, de hát későn ébredünk! Amúgy nagyon hamar megtelik a zsákunk takarítás közben, és hamar el is használódik, így viszont tényleg csak a szobai szemeteseket kell ürítenünk és ezzel is spórolunk.

Lent az alagsorban, a büfével szembeni helyiségbe tesszük be mindig a teli zsákokat, és hetente egyszer jön értük a kocsi. Általában egy héten olyan húsz zsákot szoktak elvinni.

Szóval nagyon jó megoldás. Valaki mondjuk még nem ballag oda, hogy kirakja a flakonjait, de amikor takarítok, én is viszek magammal egy zöld zsákot is, és abba gyűjtöm össze a műanyagokat.

Erdélyi Ágnes, igazgató

Évek óta foglalkozunk azzal a gondolattal, hogy bevezetjük a szelektív hulladékgyűjtést, korábban meg is kerestt minket egy civil szervezet, ám ott egy bonyolultabb válogatást jelentett volna a szelektív hulladékgyűjtés, így ez a kezdeményezés a civil szervezet részéről kútba esett. Most érett meg a helyzet, hogy véglegesen elszánjuk magunkat erre a nagy lépésre. Nagyon jók a tapasztalatok, úgy látom, hogy pillanatok alatt hozzászórtak a kollégisták.

Szeretném megjegyezni, hogy a szelektív hulladékgyűjtés komoly anyagi hasznot is hoz a kollégiumnak, hiszen az így gyűjtött hulladékokat ingyen szállítja el a Környezetgazdálkodási Kht., és az épület mögötti szemeteskonténer kiürítését kísérletképp heti három alkalomról heti két alkalomra csökkentettük. Ha ez beválik, éves szinten mintegy háromszázezer forintot meg tudunk spórolni egyéb célokra.

Azt vettem észre, hogy a hulladékok között legtöbbször az ásványvizet palack, aminek külön örülök, a környezettudatossághoz ugyanis az is hozzátartozik, hogy önmagunkat védjük a veszélyes anyagoktól. Tehát az a tendencia, hogy a kollégisták egyre kevesebb kólát és narancsos fantát isznak, és egyre több ásványvizet, nagyon dicséretes és erre továbbra is csak buzdítani tudok mindenkit.

Zuhanás

Az utolsó gondolata, amire emlékezett, egy miért volt. Széduilt nagyon, forgott vele a világ, de nem volt jó. Nem volt az a boldog szédülés, mint mikor felnézett az őszi fákra, és örömeiben addig pörgött, míg elesett az avarban, azt dobálta maga fölé, és élvezte az arany esőt.

Zuhant valami felfoghatatlan mélységbe, azt hitte, soha nem lesz már vége. Mikor végre leért, lassan fölállt, és körbenézett. Mindenhol csak kongó feketeséget látott. Tapintható, félelmetes feketét.

– Hol vagyok? – kérdezte suttogva. Érezte, hogy remeg mindene. Futni kezdett. Nem látott semmit. Már folytak a könnyei, annyira erőltette a szemét. Akármerre ment, nem volt vége. Kétségbeesetten gondolkodott, egy nyugtalan érzés egyre erősödött benne.

– Hol vagyok?? Válaszoljon valaki!! – félelmetesen visszhangzottak a szavai. – Jó helyen vagy! – egy mély hang szólt hozzá egészen közlőrl, de ez nem visszhangzott. Annyira megijedt, hogy elesett.

– Ki az ott? És hogy kerültem ide? – gyanúsán méregette a közeledő alakot. Nem látta a formáját, sötét, elmosódó felő volt. Csak a két hihetetlenül fekete szempárt látta.

– Gyere velem! Ne félj, nem eshet bajod! – kinyújtotta a kezét felé. Nyugtató volt a hangja.

– Hol vagyok? – ismételtette – ...ez lehet az?... szóval ilyen?... hol az alagút?... hol a fény?... megijesztette a válaszul kapott gúnyos nevetés.

– Ne félj, gyere velem! Jó lesz – egyre közelebb jött, kinyújtott keze már majdnem elérte. És ő annyira vágott arra a kézre, arra a valamire, hogy lassan kinyújtotta remegő ujjait az alak felé.

– Gyere!... Gyere! – olyan békés volt a hang, nem tudott ellenállni. Még soha nem érzett ilyet. Jó volt. De valami megállította, húzta vissza.

– Ne... ne – elhaló hangon suttogta

– Csak gyere, ne félj!

– De... én nem mehetek... várnak... sokan... szeretnek...

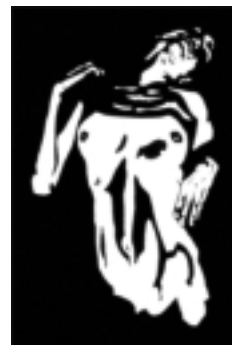
– Én is szeretlek, ugye tudod? – vészesen nyugodt volt a hang.

– Nem lehet! Eressz el!! Nem akarok veled menni! Hagyj békén, nem halod?? Engedj már el! Dolgom van! – kétségbeesetten kiabált és kapálózott.

Felijedt. Hirtelen kinyitotta a szemét. Koromfekete volt az éjszaka. Hol vagyok? – nyilallt bele. Végigsimított a homlokán, jéghideg verejtékcseppeket érzett. Zihálva vette a levegőt, szíve zakatolt. – Istenem, csak álmodtam?... vége?... de jó, hogy vége... – megkönnyebbülten nézett körbe – Csak álom volt, csak álom...

Egy fekete foltot látott kimenni az ajtón.

Engler Márta

Szárnyalás

Az itt közölt kéziratot Benczédi Dávid barátom találta a Novy Lalis-i levéltárban, de súlyos betegsége sajnos megakadályozta abban, hogy ő maga rendezze sajtó alá, mint forrásközlésének egyik darabját. Ezért jelenhet meg itt a Móra Nyúz hasábjain.

A férfi nem vette le fekete kabátját, mert az államvédelem titkos emberei sosem veszik le fekete kabátjukat, még az olyan jónevű kávéházban sem, mint amilyen a Grand Café (ily módon azután mindenki tudhatta, hogy az a férfi, aki homlokát ráncolva a

híres szónok mellett ült, mivel nem vette le fekete kabátját, az államvédelem titkos embere volt, mely tény már önmagában is kizárja a „titkoság” fogalmát, viszont ezt a mindenki számára ismert „fenyegető” fogalommal helyettesítette).

– Önt éppen most dícsérték meg, ugyebár – kezdte az ügynök –, hogy milyen nagy tehetség, és hogy magasra fog szárnyalni, „szárnyalni”, ugye így mondták, a pályája. Szép is ez, nagyon szép! De mondja csak, ismeri gróf Szalay történetét?

– Ismernem kéne? – kérdezte a

szónok.

– Tanulságos... Ez a Szalay itt élt a városban. Magas, vékony férfi volt, dús sötétbarna hajjal, amolyan kisasszonyok kedvence... Nem is volt azzal baj, amíg csak a kisasszonyokkal törődött, hanem ez a balga lélek, Isten bocsássa meg neki, tudományra adta a fejét. Már Szent Péter is megírta: a tudomány mellé ragasszatok mértékletességet... Nála éppen ez a mértékletesség hibázott. Fejébe vette, hogy csakazértis repülni fog. Így igaz, ahogy mondom, egy repülő szerkezetet próbált összezsakálni. Előtte

persze a hosszú tanulmányok mélyébe zuhant. Vizsgálta Ikarosz mondáját és a vonatkozó szakirodalmat, neves tudósok sosem olvasott munkáit. Képzelve, egész gyűjteménye volt madarakból és bogarakból, melyek kitömve és tűre szúrva díszeltek polcain és íróasztalán. Akkor már a kisasszonyok sem találták olyan vonzónak a borostás, kócos hajú bolondot, aki magában motyogva járt-kelt az utcákon a falevelek hullását vizsgálva. Azután egy esős szombati napon kirohant házából csapzottan és rongyosan, és azt kiáltotta: Heuréka! Megvan! Sikerült! Nézzék! - mutogatta a járókelőknek kusza rajzait - Nézzék! A viaszt csirizzel helyettesítettem, a lúdtollak

közé pedig marhabélből készített hárttyákat feszítettem! Így már biztosan működni fog! Marhabélből! Hogy ez eddig nem jutott eszembe! Bocsássák meg zaklatottságomat, de most minden gondolatom a marhabél körül forog! Repülni fogok!... Mivel még volt egy kevés az örökségből, aminek jórészét a tudomány oltárán áldozta fel, kivett egy szobát a Móra-palota ötödik emeletén – mivel ez a legmagasabb épület a városban. Tudja, ott lakik Lutz prókátor is, meg van ott könyvesház, kávéház, ópiumbarlang és nyilvános ház, sőt az a jó kis kávéház is ott található, aminek báró Fetzo az irányítója. Bizony szép és rettenetes hely az, néha zene hallik ott, néha sikolyok. Mintha a világ te-

tején vett volna ki Szalay egy szobát. Kiállt az ablakba lúdtollakból és marhabélből összetákolt szárnyaival és ugrott... Egy másodpercig volt a levegőben... Gondolom, érti, mire célok, arra, hogy a szárnyalás és a zuhanás között csupán egy apró különbség van, amit szinte észre sem lehet venni, de ami mégis tragikus végzethez vezethet: az, hogy más az irányuk.

A fekete köpeny mögött egy pisztoly markolata csillant a kávéház tompa fényében. A szónok felhörpintette kávéját és mosolygott.

– Elég nekem egy másodperc szárnyalás is – mondta és fizetni indult a pult felé.

Benczedy Dávid

Alexander

Az Oliver Stone rendezte, 2004-ben elkészült film a nagy „világhódító” III. Alexandrosz makedón király életútját meséli el, és folytatója a mostanában divatos „történelmi filmek” szériának. Ugyebár ez Ridley Scott Gladiátorával kezdődött, (melynek hatására még sportos Norbi is azt obégatta tornázás közben, hogy erő s erény) és úgy tűnt, hogy véget is ér a szarmata Arthur király borzalmas sztorijával. De mivel még épp csak belelendültünk a dologba, újabb és újabb filmek jelentek meg a lát-

határon. Az egyik az állítólag Denzel Washingtonos Hannibal, és a másik a nagy Alexander.

A film sajátos alkotás. Komoly történelmi hűséget, megragadó képeket, és egy egészen jó csatajelenetet egyesít komolytalan szereplőkkel és banális lelkidramákkal.

Kezdetnek vegyük a moloszosz származású Olympiaszt, Alexandrosz anyját. Hatalmas fülönfüggőivel, vastag ajkaival, és bantunéger kifejtésével (Mai sun ju well be nut kung dat is forszerten – valami ilyesmit makog, amikor Philipposz újra megházasodik) inkább Afrikába helyezné az ember, mint Makedóniába.

Olympiasz valóban gusztustalan személyiség, és ez le is jön a filmből, bár az nem bizonyított, hogy benne lett volna a keze Philipposz megölésében.

Ráadásul Angelina túl fiatal Sándor anyjának, és ez nagyon látszik. II. Philipposzt Val Kilmer alakítja, és a félszemű, kemény fickó kinézet pontosan illik a királyhoz. Ő talán az egyetlen igazán eltalált szereplő, és az

is nagyszerű jelenet, amikor egy barlangban mitológiai falfestményeket mutat a fiának, s így meséli el neki, hogy nincs dicsőség szenvedés nélkül.

Alexandroszt vegyük még, s hűljünk el a borzalomtól, hogy Stone hogyan el tud baltázni egy ígéretes filmet. A világhódító egy erélytelen állú, nőies arcú, igazi szépfiú kinézetű szőke (!) férfi, akiről egyszerűen nem lehet elképzelni, hogy perzsákkal csatározzon. Minden erő hiányzik a vonásaiból, teljesen a biszexuális Alexandroszt akarja megjeleníteni, és azért szőke, mert a hős, a királyfi, ugyebár mindig szőke. A film elég keményen korhatárosra sikerült, mivel Alexandrosz állandóan a szépfiúkkal van elfoglalva, még a perzsa hárem gyönyörű hölgyei felett is elsiklik a tekintete, pedig akkor már minden férfi néző tátott szájjal figyeli Irán hárfázó, magukat kellettő szépségeit, csak ez a hülye Sándor rohan egy eunuch-hoz.

Oké, legyen realizmus, a makedón király bizonyára ilyen fickó volt, a források leplezetlenül beszélnek bi-

szexuális hajlamairól. Csakhogy itt már inkább homoszexuálisnak van bemutatva, ezért is perelik a görögök a filmet. Az antik kultúra 2500 éve Európa figyelmének központjában áll, a görögök imádása megszokott Winckelmanntól Heideggerig, s csak nőtt az évszázadok során. De sajnos ezen a filmen is látszik, hogy még mindig nem reálisan ábrázoljuk az antik népeket, hogy még mindig az antik szerzők tradíciói, előítéletei tartanak fogva bennünket, hogy még mindig a görög a hős, a perzsa az elnyomó, stb. Ugyanakkor megdöbbenünk azon, hogy a hellén kultúrában a hősiesség összefért a férfiszerelemmel, ami pedig a mi kultúránkban elfogadhatatlan. Azért mégiscsak rengeteg idő választ el minket tőlük...

A film nyíltan viszi tovább a hagyományt, hogy Alexandrosz valamiféle felszabadító volt, szemben a zsarnok perzsákkal. Persze valójában a kutya sem kel át Ázsiába hogy megbosszulja Athén perzsák általi feldúlását, és Alexandrosz nemcsak megbocsátó Küroszként, de primitív Achilleuszként is viselkedett, városokat mészároltatott le, és jóságos viselkedésének legalább a fele propaganda volt. Stone becsületére válik, hogy bemutatja Alexandroszt akkor is, amikor a barátait öli, és hordóból szipkázza a szőlőt, de volt valami sötét Sándor egyéniségében, (mintha Plutarkhosz is ábrázolná) amit eltakar

a szépfiús, „alapjában véve jó srác”-vábrázolás. Alexandrosz bátorsága talán azért nem szembetűnő a filmben, mert kevés a csatajelenet, és maga a főszereplő egyszerűen nem képes megjeleníteni a hőst, az arca nem illik egy csatában edzett férfihoz. A gaugamélai csata láttán egy kissé úgy érezzük, mintha amerikaiak és irakiak küzdenének, a perzsa hadsereg előtt lovagoló vezérek mintha inkább szidnák, mint lelkesítenék a harcosokat. Sajnos a történelem önkéntelen aktualizálásából egyetlen egy film sem képes kimaradni, gondoljunk csak az Arthur király nemzetiszocialista szászaira, akik fajvédelmi okokból nem erőszakolnak nőket...

Vajon mikor lesz vége a legprimitívebb sztereotípiák gyártásának, és annak, hogy ezeket még a múltba is visszavetítsük?

Sajnos sok az inkább banálisra sikerült lelkizés a filmben, például Alexandrosz és anyjának végnélküli lelki küzdelme, amelyet Stone sokszor túlságosan elnyújt, és sok a sablonos elem is a lelki tusában, néha bizony sejtjük, hogy milyen mondatnak kell most következnie. A végén talán a legmegkapóbb jelenet az, amikor az Ahura Mazdás kárpit alatt fekvő s haldokló Alexandrosz átnyújtja királyi gyűrűjét, nem Kasszandrosznak, hanem egy mitikus sasnak, s közben a makedón vezérek már azon veszekednek (egy kis túlzással) hogy

ki húzza majd le róla a Nike cipőt...

Néha még a kitűnő Vangelis is kiábrándító, legsikerültebb zenéje a gaugamélai csata alatt hangzik fel, s ez illik is a filmhez, mert az egyike azon kevés résznek, amit élmény nézni, bár akár kritizálni is lehetne. De a korabeli öltözetek, a színterek elég reálisak, ezért örülünk ennek, veregessük vállon Stone-t abban a reményben, hogy majd legközelebb valóban nagyszerűt alkot, aminek minden fenntartás nélkül tapsolhat még a közmondásosan sznob és hiperkritikus egyetemista is, és reméljük, hogy Hannibal punjai nem lesznek négerék. Az Alexander végülis nem rossz film (a Ryan közlegény a negatív csúc), de nem igazán sikerült alkotás, nem válhat klasszikussá.

Tiszti kaszinó

E kötettel egyedi forráskiadványt vehetünk kezünkbe. A könyvben több tucat, az 1950-es évekből származó, néphadseregbeli fegyelmi ügy ismertetése olvasható. Ezen ügyek komikus volta az mely összeköti őket. A szerzők nem titkolt célja volt az ilyen – esetlegesen egyéb kutatásaik során fellelt – eseteket összegyűjteni a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum (HIM) Központi Irattárá-

ban őrzött tiszti személyi okmánygyűjtők anyagából. Maga a gyűjtemény természetesen nem teljes, a szerzők állítása szerint a kötetben közölt anyagok nagyjából ötezer okmánygyűjtő érdekesebb eseteit tartalmazzák és megjegyzik, hogy körülbelül még tízszer ennyi tartalmazhat hasonló érdekességeket.

Hogy a szerzők mennyire komolyan gondolták a katonai bürokrácia

által regisztrált humoros események közzétételét, azt bizonyítja személyük is. Bús János alezredes, a hadtudomány kandidátusa, a HIM Központi Irattárának igazgatója, Szabó Péter hadtörténésszel közösen szerkesztették a Béke poraikra... címmel 1999-ben és 2001-ben megjelent kétkötetes, monumentális művet, mely a II. világháborúban elhunyt honvédeknek és munkaszolgálatosok-

nak állít emléket. Szerzőtársai közül Maruzs Roland 1998-ban végzett a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának történelem

szakán, társszerzője a 2001-ben megjelent Vitézségért című kötetnek, míg Rácz Balázs 2000-ben végzett az ELTE Bölcsészettudományi Karának történelem szakán. Mindkét fiatal kutató a Központi Irattár egy-egy részlegének vezetője.

A szerzők személyén kívül a humoros esetek elé illesztett rövid bevezető tanulmány (A nevetséges esetek komoly bevezetője) alapossága is biztosíték arra, hogy nem holmi bulvárjellegű, hanem igényes történetírói munkával ismerkedhet meg az Olvasó, mely minőségi volta mellett még szórakoztató is. E tanulmány először megmagyarázza a könyv címét. A tiszti kaszinó a Horthy-korszak zártkörű katonai szórakozóhelye volt, a Rákosi-diktatúra idején viszont a régi tisztikar szinonímájává, s pejoratív jelzővé vált. Némi kultúrtörténeti ismertető és a kötet összeállításának kulisszatitkai után a szerzők rátérnek a tanulmány lényegi részére, melyben magyarázatot adnak arra, hogy miért sűrűsödtek meg a nem ritkán mulatságos, fegyelmi ügyek a Rákosi-diktatúra idején. Ennek főokát abban találják meg, hogy, míg a Horthy-rendszerben a minősítés a tapasztalaton, iskolázottságon és szellemi-fizikai felkészültségen alapult, addig a kommunista hatalomátvételt követő sztálinista diktatúrában a rendszerhez, az ideológiához és a Szovjetunióhoz való feltétlen hűség volt a legfontosabb. Csökkent a képzési idő, szükségtelessé vált a műveltség. A

tiszti iskolára legnagyobb részt csak 6, 8 elemi iskolai osztályt végeztek kerültek, míg az érettségivel rendelkezők száma elenyésző volt. Az új, Farkas Mihály vezette Néphadseregben alacsony műveltségű, de politikailag megbízhatóbb elemek kerültek magas pozíciókba. A Néphadsereget szovjet mintára tömeghadsereggé építették ki, a csökkenő képzési idővel párhuzamosan többszörösére duzzasztották a tisztikar létszámát, a minőség azonban feloldódott a mennyiségben. Ennek egyik távlati következménye a tiszti állomány társadalmi megítélésének mélypontra zuhanása lett, amint arra a szerzők tanulmányuk végén rámutatnak.

A könyv fő fejezetét (Esetek és „balesetek”) a vicces, humoros történetek gyűjteménye teszi ki, minden ügy külön címet kapott és egy a szerzők által írt rövid bevezetőt, amelyet maga a dokumentum, az adott eset jegyzőkönyve követ. Az iratokban szereplő helységneveket és a dátum pontos évét a szerzők kicsillagozták, a szereplők neveit pedig – a személyiségi jogok védelme érdekében – ún. „beszélő nevek”-re (pl. „But Alajos”, „Lumpe Norbert”, „Abszint Aladár”, „Mimó Zalán”, stb.) változtatták. A dokumentumok ezenfelül változatlan helyesírással kerülnek publikálásra, s bizony, így még inkább képviselik a jegyzőkönyveket tollbamondó, illetve papírra vető katona elvtársak szellemi színvonalát. Az egyes esetek iratmintáiról készült fényképek is bizonyítják a gyakran katasztrofális helyesírást vagy alulműveltséget („élyel”, „ijen”, „töltöte”, „itasálapotánál”, „szeméjek előt”, „melén a köpent”, „büzeráncs”, stb.). Utóbbival kapcsolatban megjegyzendő, hogy az ismertett dokumentumok helyesírási hibái nem mindig egyeznek az esetlegesen iratmintaként mellékelte eredeti dokumentumról készült képen láthatókkal. Természetesen ez egy árnyalatnyit sem von le a mű értékéből, csupán a recenzens szörszálhasogatása.

A jegyzőkönyvek mellett más egyéb dokumentumok is helyet kaptak a kötetben, – bár az előbbieket szerepelnek nagyobb számban – ilyenek a Dícséretetek és fenyítések lapja, a Feljegyzések, a Minősítési lapok, a Jellemzés, A Népköztársaság nevében és a Felülvizsgálati lap című fejezetek iratai. Mivel, ahogy az már fentebb említésre került, a dokumentumok eredeti helyesírás szerint szerepelnek, ezért az azokban szereplő katonai és egyéb rövidítések feloldását a kötet végén egy külön részben találhatjuk. A szerzők minden egyes dokumentumot szakszerűen lehatárolták. A kötetet mindezekon felül Ruttkay Sándor karikatúrái teszik színesebbé.

Összességében a könyv rendkívül élvezetes olvasmány, szakszerű (had)történeti munka. Legnagyobb érvényét szórakoztató volta adja, illetve az a tény, hogy bárki nagy érdeklődéssel forgathatja, egyszerre készült a laikus és szakmai közönségnek. Örömtelienek tekinthetjük, hogy a hagyományos történelmi eseményekkel kapcsolatos, szórakoztató eseteket csokorba gyűjtő munkák mellett, nem csak magyarul, de magyar szerzők tollából is napvilágot látott egy olyan könyv, mely ráadásul a ridegnek, zártnak tekintett hadtörténelem (illetve jelen esetben kicsiny hazánk – „a Béke frontjának szilárd bástyája” – Néphadseregének) humoros eseteiből csemegézve, egyszerre komoly s könnyedebb hangvételben, de tudományos igényességgel csal mosolyt laikus és szakember arcára egyaránt.

Illés András

Bús János – Maruzs Roland – Rácz Balázs: *Tiszti kaszinó, avagy szilárd bástyánk rései. Nevetséges esetek az '50-es évek Néphadseregének fegyelmi ügyeiből*

(Varietas '93 Kft., Budapest, 2003. 272 oldal)

Kortárs művészet,

ősbemutatók, Szegedi Nemzeti Színház

A Szegedi Nemzeti Színház márciusi műsorán kivétel nélkül élő szerzők művei szerepelnek a bemutatásra váró darabok közül. Presser Gábor, Eötvös Péter, Per Olov Enquist és Christopher Hampton. Izgalmas névsor! Ha ehhez hozzátesszük William Shakespeare és Juronics Tamás nevét, akkor a színházkedvelő közönségnek talán már nem is kell több.

„Egyszer megkérdeztem néhány kamaszt, mit gondolnak, miért nem szabad embert ölni. Egy pillanatra megütköztek a kérdésem, talán csodálkoztak is rajta, de aztán válaszoltak rá.

Azért nem szabad embert ölni, mert... mert meg van tiltva. Tiltja a törvény. Tehát ezért? Igen, mert tiltja a törvény, és aki megsérti a törvényt, azt lecsukják. A törvényt nem szabad megsérteni. És helyes az, ha valakit ezért büntetésből kivégeznek? Igen, helyes. Mivel ez nagyon súlyos bűn. Tehát akkor helyesnek tartják egy másik ember kivégzését, tehát megölését? Igen, ha a szóban forgó ember ilyen súlyosan megsértette a törvényt. Más válasz? Semmilyen lényt nem szabad megölni, különösen kutyát, macskát, nem. Ebből vita támadt: mi számít lénynek? A giliszta is? A tehén is? Vajon a nyírfa is lény? Képes gondolkodni vagy álmodni?

Megpróbáltam visszaterelni a szót az emberre. Embert ölni nem helyes dolog. De miért? Különböző okokat soroltak föl. Jogi és erkölcsi megfontolásokat. Egy idő után a vita elapadt. Valamiféle csalódást éreztem. Vagy ürességet. Nem mondtam el nekik, ami számomra magától értetődik: aki embert öl, az semmibe veszi az emberi élet szentségét.

Az ember szent.

Valószínűleg megkérdezték volna, mit értek szentségen. És erre csak egyetlen választ tudtam volna adni: Így tanultam. Így neveltek. Hogy ezt

gondoljam. Hogy ez magától értetődik. Hogy ez a gondolat számomra annyira természetes, hogy gondolkodnom sem kell rajta.

De a gondolat, ami számomra természetes, sokaknak ismeretlen.”

Ezzel a monológgal indul Enquist *A nap huszonötödik órája* című színmű. A darab egy izgalmas krimi történetét meséli el, de a kezdő gondolatsorból sejteni lehet, hogy nem egyszerűen a „Ki lehetett a tettes?” kérdés köré csoportosul a darab mondanivalója. Olyan kérdéseket vet fel, mint hogy: Dolgunk-e megérteni a megérthetlent, mi az Ember feladata a világban, miért tanul meg a mai ember kifelé élni? Három szereplő játékán keresztül lehetünk tanúi, miként uralkodik el a hiánybetegség egy emberen. A negyedik szereplő egy macska...

Eötvös Péter világhírű zeneszerző és karmester *Atlantisz* és *Ima* című művei csendülnek fel a Juronics Tamás által rendezett és koreografált *Atlantiszban*. Juronics célja nem a rejtély megfejtése, hanem az elsüllyedt társadalom kultúrájának bemutatása volt, aki ezúttal nemcsak a koreográfiáért, hanem a díszletért is felelős. Az előadást animációs kivetítések teszik színesebbé, amik a Factory design stúdió munkáit dicsérik.

„a láthatatlan tisztá világért
mely nem az évekkel süllyedt habokba
a redőtlen szerelmi korszakért ami
folyton elsötétült
így szülte a történt a világtalant
s a törzs nem is meri egymásban
feloldani többé
a semmiből élesen kiállt.”

Christopher Hampton darabját, a *Teljes napfogyatkozást* méltatlanul keveset játsszák. Magyarországon például 10 éve nem mutatták be. Amerikában, Leonardo DiCaprio fő-

szereplésével néhány éve film készült belőle. A sziporkázó párbeszédekkel tarkított mű valóságghú líraisággal ábrázolja a két költő, Verlaine és Rimbaud viharos szerelmét. Kapcsolatukat felhőkbe emeli és pokolba taszítja a kor egyik közkedvelt kábítószere, az abszint. A dráma, fülledt erotikája és meztelen jelenetei miatt korhatáros. Verlaine szerepében Pataki Ferencet láthatja a közönség, aki a darab rendezője is. Rimbaud szerepét Boncz Ádám, Verlaine feleségét, Mathilde-t Cseh Zsuzsa játssza, Puck szerepét Markovics Ági.

Ha már Pucknál tartunk, akkor

Szentivánéji álmom. Vagyis *Szentivánéji popfesztivál*, a Szegedi Színtanoda végzős hallgatóinak vizsgálódása. Toronykőy Attila, a vígjáték rendezője és a végzős évfolyam osztályfőnöke elmondta, hogy a darab kiválasztásánál a szereplőkből indult ki. Így lettek a mesteremberekből mesteresszonyok, hiszen nyolc színésznőjelölt alkotja a harmadik évfolyamot. Külön feladatot jelent a hallgatóknak, hogy egy szereplő több figurát is megjelenít, s a darabot a *Képzelt riport...* dalai teszik még színesebbé.

Hát, van miből választani! Izgalmasnak ígérkezik a március!

„Valaki mondja meg, mért szép az élet...”

Simonka Rita

A bujdosó macska

Sziasztok!

Remélem, nemcsak a magam kedvére teszek azzal, hogy Benedek apó meséiből csukott szemmel most kiemelek egyet... És beengedem, becsempészem őt a Móra Nyúz lapjai közé, hátha a sok komoly felnőtt között rábukkan értő olvasójára.

Íme:

A bujdosó macska

„Egyszer volt, hol nem volt, nem tudom, hogy merre volt, de valahol mégis volt, volt egyszer egy macska. Ezzel a macskával nagyon mostohán bánt az asszonya, elkeseredett erősen, s nagy bújában, bánatában fogta magát, otthagya az asszonyát, s elment világgá.

De hogy szavamat össze ne keverjem, mielőtt útnak indult volna, az udvaron talált egy nagy vörösrépat, szekeret csinált belőle, nagy hirtelen fogott két egeret, azokat a szekér elé fogta, s úgy indult bujdosóba.

Mennek, mendegélnek, hegyeken-völgyeken által, de bizony az egerek elfáradtak, egyre lassaban lépegettek. Gondolja magában a macska: így nem messzire haladunk. Fogott az úton még két egeret, a másik kettőnek elejébe fogta, s úgy hajtott tovább.

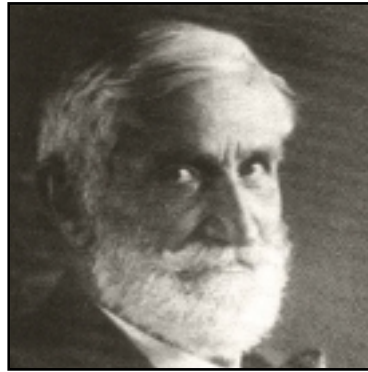
Amint mennek, mendegélnek, találkoznak egy rákkal. Kérdi a rák:

- Hova mégy te macska?
- Megyek vándorolni.
- Vígyl el engem is, mert a halak kikergettek a vízből.
- Hát miért kergettek ki?
- Azért mert mindig csipkedtem őket az ollóimmal.
- No, hát gyere, ülj fel.

Tovább mennek, mendegélnek, s hát az út közepén két tojás van. Megszólal az egyik tojás, s kérdi a macskától:

- Hová mégy, te macska?
- Megyek vándorolni.
- Vígyl el minket is. Nem volt mara-

dásunk az asszonyunknál, mert azt kívánta, hogy három csirke keljen ki belőlünk, pedig csak egy van bennünk.

Felültek hát a tojások a vörösrépa szekérre, s a macska hajtott tovább.

Egyszerre csak rászállott a szekérre tíz fecske s tíz pacsirta. Nem is kérdezték a macskától, szabad-e, nem-e, szépen letelepedtek, s mentek ők is.

Még egy jó hajításnyira sem mennek, egy csomó gombostűt találnak az úton. Kérdi a macska:

- Hát ti bizony hogy kerültetek ide?
- Mi bizony úgy, hogy egy társunk megszúrta az asszonnyunkat, s az asszonyunk haragjában mind kidobott az útra.

– Hát akkor csak ti is üljetek fel a szekérre, gyertek velünk.

Tovább mennek, mendegélnek, s estefelé egy kicsi házikóhoz érnek. Abban a kicsi házióban egy öregasszony lakott, a macska bement hozzá, köszönt illendőképpen, s szállást kért éjszakára. Mondja az öregasszony:

– Adnék én jó szívvel, de ide minden éjjel zsványok jönnek, nem lesz nyugodalmatok.

De a macska addig beszélt, hogy így meg úgy, nem félnek a zsványoktól, hogy az öregasszony szállást adott nekik. A négy egeret bekötötték az istállóba. A két tojás beleült a tüzes hamuba, a rák a vizesdészába, a gombostűk a törülközőbe, a macska meghúzódott az ajtó sarkában, a fecskék

mentek az eresz alá, a pacsirták meg a ház tetejére.

Hát csakugyan, éjjel jönnek a zsványok, bemennek a házba, letelepednek a kemence mellett, tüzet akarnak gyújtani. De amint megpiszkálják a hamut, a két forró tojás szétpattant, s szemük, szájuk tele lett tojáshéjával meg sárgájával. Hej, uram, teremtőm, megijedtek a zsványok, égette a tojás az arcukat erősen, szaladtak a vizesdészához, hogy megmosakodjanak. De ahogy belenyúltak a dészába, a rák jól megsípte az ujjukat. Lekapják az alsó szegről a törülközőt, hogy megtörülközzenek, de a gombostűk jól összeszurkálták őket. Még jobban megijednek, szaladnak kifelé, s ott meg nekikugrik a macska, s istenigazában összevissza karmolta az arcukat.

Ki az udvarra, mintha szemüket vették volna, de ott meg a fecskék és a pacsirták elkezdtek csiripolni:

– Zsványok, zsványok! Fogjátok meg!

Ahányan voltak, annyifelé szaladtak, többet az öregasszony házához vissza se jöttek.

Reggel a macska megköszönte a szállást az öregasszonynak, a négy egeret befogta a vörösrépa szekérbe, aztán mind felkerekedtek, mentek tovább. Hanem amint egy hídra értek, halljátok csak, mi történt. Az egerek mitől, mitől nem, megijedtek, a szekeret belerántották a vízbe.

Hej, istenem, lett nagy ijedelem. A pacsirták és a fecskék, huss felrebbentek és elrepültek. A macska is nagy ügyvel-bajjal kiúszott, de a szegény rák az ott maradt a vízben, no meg a gombostűk is.

Hogyha ezek a vízben nem maradtak volna, az én mesém is tovább tartott volna.”

Alathy Erika

Kinek kell Zsolti?

A Jordan másokat szerződtetett, a Minardi háza táján baljós csend van

Félreértés ne essék: nem akarok ironizálni, sem gúnyolódni. Azzal, hogy kinek kell majd végül Baumgartner Zsolt, arra célok csupán, hogy nem lehet tudni, ki szerződteti majd a 2005-ös szezonra a Minardi csapatban tavaly egy pontot gyűjtő Baumgartner Zsoltot. Sokáig úgy tűnt, hogy a magyar fiú a Jordan egyik pilótaszékét kapja majd meg, de az indiai Narain Karthikeyan és a portugál Tiago Monteiro leszerződésével ez a csapat keresztezte Zsolt és menedzsmentje terveit. A Jordan tehát két Forma-1-es tapasztalatokkal nem rendelkező versenyzővel kezdi meg a 2005-ös szezont. Az indiai pilóta szerződtetésének hátterében valószínűleg üzleti okok húzódnak, ugyanis Bernie Ecclestone, a Formula „ura” már úgy tekint az ázsiai országra, mint leendő piacra a sportág számára. Ki tudja, lehet, hogy már 2006-ban felépítenek egy, a kínai és a (2005-ben a versenysorozatba lépő) török pályához hasonló ultramodern komplexumot, és Ecclestone odaviszi a Formula-1-et, amely akkor már nem lesz ismeretlen annak a sok száz millió embernek, akikhez Narain Karthikeyan „közvetítésével” eljut ez a sport...

„Mindig is az volt a célom, hogy Forma-1-es versenyző legyek, hiszen itt

még sohasem versenyzett indiai pilóta. Egy nemzet reményeinek kell megfelelnem, úgyhogy nincs más választásom: sikeresnek kell lennem” – fogadkozott a 28 éves Karthikeyan.

A szintén 28 éves Monteiro hazafias nyilatkozatban mondott köszönetet mindazoknak, akik segítettek karrierje során:

„Portugália régóta várt már egy Forma-1-es versenyzőre, büszkévé tesz és motivációt ad, hogy mindenhol a hazámat és a portugál kultúrát képviselhetem” – mondta.

Térjünk vissza Baumgartner Zsolt-hoz: miután nem sikerült a Jordanhez kerülnie, a nemzetközi sajtóban elterjedt híresztelések szerint ismét képbe került a Minardinál, mert a dán Nicolas Kiesa szerződésével kapcsolatban váratlan problémák merültek fel. Kiesa állítólag még nem tudta összegyűjteni a versenyzéshez szükséges fedezetet, a Minardi ezért újra felvette a kapcsolatot Baumgartnerrel. A versenyző még néhány nap türelmet kér a Forma-1 iránt érdeklődőktől ahhoz, hogy konkrétumokkal szolgáljon karrierje folytatásáról. Az eddigi tárgyalásokkal és a 2005-ös lehetőségekkel kapcsolatosan Baumgartner Zsolt ugyan szeretne, de egyelőre nem tud választ adni minden kérdésre.

Végül, ha minden kötél szakad, és a magyar versenyző nem lehet 2005-ben egyik istálló pilótája, sőt teszt-pilótája sem, menedzsere, Rick Gorne szerint Zsoltnak jó esélyei lennének Amerikában, a ChampCar (régi nevén CART) sorozatban.

Azonban azt, hogy ki szerződteti végül a magyar pilótát, még senki sem tudja - maga Baumgartner Zsolt sem.

Baumgartner Zsolt nyilatkozata

„Először is szeretném megköszönni azt a sok biztatást, amit az elmúlt órákban kaptam az emberektől. A magam részéről egyáltalán nem vagyok elkeseredve, bár természetesen szívesen dolgoztam volna együtt újra a Jordan csapattal, melynek színeiben egykor bemutatkoztam a Forma 1-ben.”

„A tárgyalások során több alkalommal úgy tűnt, hogy van is erre esély, de végül, több újonnan felmerülő körülmény és gazdasági részlet miatt nem sikerült egyezsége jutnunk. Rengetegen kérdezik most, hogy mi lesz velem, hogyan tovább, többen pedig egyenesen kijelentették, hogy vége a Forma 1-es karrieremnek.”

„Nos, ez utóbbi egyelőre szintén csak kérdésként merülhet fel, de én további türelmet szeretnék kérni a sajtó munkatársaitól, és a közvéleménytől is. Amíg végleg el nem dől az ideji versenyévaddal kapcsolatos munkavállalásom, addig erről nem szeretnék, és a Forma-1-ben honos íratlan, de nagyon szigorú szabályok miatt nem is tudok beszélni. Nem szeretném, ha bármi megzavarná a folyamatosan zajló tárgyalásokat, és úgy vélem, hogy csak arról van értelme beszélni, ami nem találgatás, hanem tény.”

„Való igaz, hogy már csupán két versenyzői hely és tesztpilótai állások maradtak szabadon, ennek ellenére a háttérben zajló események ismereté-

ben úgy vélem, még nem dőlt el minden. A Baumgartner Team, illetve a

menedzsment ezekben a percekben is azon dolgozik, hogy kialakítsa a továbbra is fennálló lehetőségek legjobb változatát.”

„Tavalyi csapatomat, a Minardit illetően csak azt ismételhetem, amit korábban is mondtam, nevezetesen, hogy szívesen dolgoznék továbbra is együtt velük, de ehhez több feltételnek is teljesülnie kell. A csapat néhány héttel ezelőtt tett ajánlatában ezek nem voltak adottak, azóta pedig nem újítottuk fel a tárgyalásokat.”

(Forrás: www.a5.hu)

A nyilatkozat február negyedikei dátummal került fel az internetre, azóta változtak a viszonyok a Formula-1-ben: a Minardi-istálló az osztrák Patrick Friesachert nevezte meg Christijan Albers csapattársának, így biztossá vált, hogy Baumgartner

Zsolt nem lesz ott versenyzőként a 2005-ös Formula-1-es idényben – legalábbis az elején. Tehát a magyar pilóta régi és új menedzsmentjének sem jöttek össze a tervei. Az előző menedzser, Frank Tamás ugyanis Baumgartner-Friesacher duót szeretett volna látni a Minardinál, míg Frank utóda, Rick Gorne mindenáron pilótaszékbe szeretne volna ültetni a magyar versenyzőt – nem feltétlenül az említett olasz istállónál. Azért egy tesztpilótai állás még összejöhet, – menedzserek, szervezés és üzlet ide vagy oda – egyetlen tesztlehetőség van még a száguldó cirkuszban: a BMW – nél. Ha ez sem, hát ott van Amerika, ahol most is tárt karokkal, kíváncsian várják az Európából érkezőket.

Balogh Mária

Árral szemben

Részletek egy egyetemista naplójából

November 22. Végre sikerült megjavítanom a számítógépet. A monitor teljesen el volt szállva, de szerencsére megtaláltam benne a hibát és egy kis forrasztás megoldotta a dolgot. És végre bejelentkezhettem az ETR-be, felvenni a vizsgákat. Sajnos a legjobb időpontokra már nem volt hely, de valahogy majd csak megoldom.

November 30. Egész jól állok a gyakjegyek szempontjából. Sajnos az anyagiakra nem mondható el ugyanaz, fogytán a pénzem. Majd' ezer oldalnyi jegyzetet kellett fénymásoltatnom a héten. Alig várom már a következő diákhitelt, az szerencsére sokat javít a helyzetemen.

December 8. Anyáék ma felhívtak, hogy mikorra számíthatnak rám karácsonykor. Igaz, már vagy három hónapja nem láttak... Csak hát elég messze laknak, rámegey a fél hétvégém az oda-vissza utazásra, a vonatjegy

áráról már nem is beszélve... És kaptak egy csekket is az egyetemtől, az én nevemre, de az ő címükre. Való igaz, a mai napig az övük az állandó lakcímem, hiába járok hozzájuk mindössze évente négy-öt alkalommal. Marad a kóli mint levelezési cím, amit mondjuk meg is szoktam jelölni minden beiratkozáskor...

Na mindegy, a lényeg úgysem ez, hanem a csekken szereplő összeg: huszonnégyezer forint, mivel a múlt félévben nem teljesítettem az előírt tizenöt kreditet, csak tizennégyet. Erről meg is feledkeztem. Jó-jó, nem sikerült valami fényesen a tavaszi félév, elég zaklatottak voltak a körülményeim és akkor is megszorultam anyagilag, így elég sokat kellett egyetem mellett dolgoznom. Hát, ez most nagyon nagy gáz.

A bajt csak fokozza, hogy a csekk befizetése nélkül nem vehetem föl az indexem, vagyis nem kezdhetek el vizsgázni. Miből gondolják az egyete-

men, hogy bankjegynyomdát üzemeltetek a kolizobában? Miért nem tudták volna mondjuk szeptemberben megküldeni a csekket, hogy tervezni tudjak?

Amikor megkérdeztem a TO-s hölgytől, hogy mégis mit gondol, honnan teremtek elő huszonnégyezer forintot egy hét alatt, szemrebbetés nélkül vágott vissza: vegyek föl kölcsönt! Na, ezt az egyet semmiképpen sem fogok, soha!

Sebaj, a diákhitelből majd kifizetem ezt, aztán majd csak kihúzom valahogy januárig. De ehhez már biztos, hogy megint munkát kell vállalnom néhány napra.

December 12. Kaptam egy felszólítást, hogy haladéktalanul fizessem be a kollégiumi díj elmaradásomat. Mivel ez jelen pillanatban lehetetlen, beszéltem az igazgatónővel, aki nagyon megértő volt, kaptam egy kis haladékot, de azért szóban megdorgált. Úgy tűnik, csak szentestére

sikerül hazautaznom, mert 23-án még polcfeltöltök a Metróban. Kár, hogy ebből is csak januárban lesz pénzem. De nem árt egy kis előre látás. Ajándékokat végképp nem sikerült vásárolnom, így a családban mindenkinek letöltöttem a kedvenc zenéit a netről és kiírom audio cédére, meg nyomtatok hozzá borítót. Az idén ez lesz az ajándékom.

December 15. Gábor ma megkérdezte, hogy nem lenne-e kedvem a kollégiumi fénymásológépen ügyeletet tartani egész vizsgaidőszakban minden nap, megfelelő jutalékért. Úgy tűnik, nagyon vigyáz rám a Gondviselés, éppen valami ilyesmire van szükségem. De hittem is benne erősen, hogy csak megoldódik valahogy a helyzet, és lám, tényleg.

December 22. Hányok ettől az egésztől! Nem gondoltam volna, hogy a polcfeltöltés azt jelenti, hogy egész nap darált húst és véres csontokat kell pusztá kézzel zacskóba pakolnom, fél kilót zacskónként! A jelentkezéskor mondjuk nem jeleztem, hogy vegetáriánus vagyok, a DiákRobotnál pedig nem kérdezték... Persze van előnye is a dolognak, legalább három napja egyáltalán nincs étvágyam, így a kaján is spórolok.

December 27. Visszaértem a koliba, ma este már fénymásolok. A csekket sikerült befizetnem, de a TO-n azt mondták, az indexemet csak akkor kaphatom meg, ha a fenti tény az adatbázisukban is megjelenik. Ugyan holnap már vizsgázok, de szerencsére írásbeli, nem kéri az indexet, úgyhogy ez nem probléma.

Január 10. Minden a legnagyobb rendben halad, jól sikerültek az eddigi vizsgák és a fénymásolásból éppen kijön a kajapénzem is. A monitorom újra bedöglött, ugyanaz a baja, mint múltkor, mellelleg ellopták a forrasztóónoomat, nem tudom megjavítani. Kitartás, már csak öt nap van és jön a nyugdíj ☺! Folyamatosan üldözöm a gyakvezetőket, akiknél nem sikerült beíratnom a jegyet az indexem

késői felvétele miatt.

Január 22. Befizettem három havi kolidíjat, a többit majd ha egyenesbe jövök. Felvettem a második féléves tárgyaimat is, egész érdekes lesz a félévem. Elhatároztam, hogy az idén felvételizek biofizikus szakra, mivel az ottani tárgyak többségét már megcsináltam a jelenlegi szakomon, el tudom fogadtatni, és így lehet egy második diplomám. A költségtérítés is csak huszontháromezer félévente összefüggő szakok esetén, azt majd csak kigazdálkodom, ahogy az idén is sikerült a büntetést befizetnem.

Január 30. Na tessék! És még azt hittem, hogy sikerül kimásznom a csődből! Most kilencezer forintról küldött csekket az egyetem (a szüleimhez, természetesen), „tárgyismétlési díj” címen. Szóval egyszer megbüntettek, amiért tavaly nem sikerült teljesítenem a tárgyakat, és még egyszer megbüntetnek, mert az idén újra felveszem azokat! Zseniális, ezt tanítani lehetne. Ha jól tudom, évente a hallgatók több mint kétharmadát érinti a tárgyújravétel. Ennyit az ingyenes oktatásról... Elvileg lehetséges, csak gyakorlatilag nem. Mellelleg a felvételi jelentkezés is hatezer forintba kerül. Még jó, hogy nem kell emelt szintű érettségit tennem. Csak február közepéig húzzam valahogy, a diákhitel a megmentőm!

Február 10. Basszus. Elfelejtettem, hogy februárban nem küldenek diákhitelt, csak márciusban, visszamenőleg. Azt mondogatom, hogy voltam már százszor rosszabb helyzetben is, és azt is átvészelttem, ezzel próbálom nyugtatni magam. Persze nem nagyon sikerül. De megfogadtam, hogy kölcsön nem kérek. Ám még nem fizettem be a tárgyismétlést sem, ami nélkül nem iratkozhatok be...

Február 16. Feladtam a jelentkezési lapokat. Egy fillérem sem maradt, ráadásul a szorgalmi időszakban a kollégiumi fénymásolás sem nagyon megy. Ezért beszéltem Péterrel, meggyőztem, hogy csak likviditási gond-

jaim vannak, és adott egy huszast kölcsön március közepéig. Az egyik gyakvezetőt sehol sem sikerül utolérnem, hogy beírassam vele a jegyet. Viszont rekordot döntöttem, sikerült az egyhavi kaja- és háztartási kiadásaimat tízezer forint alá szorítanom.

Február 22. Mint megtudtam, ma van a határideje a beiratkozásnak, feltéve, ha még márciusban szeretnék diákhitelt kapni. Persze erről sem küldtek semmilyen értesítést, csak véletlenül olvastam egy honlapon. A gyakvezetőt nem sikerült elkapnom, nem tudom, mi lesz. Megpróbálom leadni az indexet így, aztán majd legfeljebb szólnak, hogy nincs beírva egy jegyem. A kormányfő tegnap arról beszélt, hogy a jövő évtől háromszorosára emelkednek az egyetemi költségtérítések. Huszontháromszor három... azt nem is merem kiszámolni. Van egy sejtésem, hogy mindezt miért a jelentkezési határidő után jelentették be. Kidobtam hatezer forintot az ablakon.

Február 23. Sajnos nem sikerült beiratkoznom időben. Ehhez ugyanis újabb kétezer-ötszáz forint késedelmi díjat is be kellett fizetnem, és nem értem vissza időben a TO-ra a csekkel.

Ma voltam a szolgáltató irodán felvenni a könyvcsekket és a bérletet. Azt mondták, hogy a bérletek már elfogytak, azt nekem kell megvennem, de majd átutalják az árát. Várhatóan március közepéig... Úgy látszik, addig járhatok gyalog. Legalább jól levegőzők reggelente. A diákhitelt tehát csak áprilisban kaphom meg, akkor viszont három havit visszamenőleg. Jól is fog jönni az a nyárra, mivel a nyári munkát is csak októberben fizetik ki. De hogy bírom ki árpilisig mínusz húszezer forintból? Most már biztos, hogy valami munkát kell keressek. Ezzel pedig az a baj, hogy a tanulástól veszi el az időt, így előfordulhat, hogy egy-két tárgyam nem sikerül majd. Csak a tizenöt kreditem meglegyen...

Kedves Feri bácsi!

Tetszik tudni, én a hazámat és a sportot szerető kisfiú vagyok Szaúd-Arábiából. Kedvenc sportágam, mint a legtöbb korombeli kisfiúnak, a foci. Ilyenkor összejövünk és mozgunk egy kicsit, vagy éppen a tévében megnézzük a játékot.

Ez a múltkor is így volt, amikor az Ön országának válogatottjával játszott a csapatunk Isztambulban. A meccs nem volt túl jó, le sem kötött igazán engem, meg a többieket sem, de azért csak végignéztük. Ha jól emlékszem 0:0-val végződött, így senki sem volt elégedett. Talán csak Feri bácsi, aki dicsérte honfitársainak remek játékát, hogy a szaúdi terroristák ellen a magyar focisták milyen kiváló eredményt értek el. Ez nagyon rosszul esett ám nekünk, és nagyon megharagudtunk.

Ők csak sportolók, akik a hazánkat képviselik. Semmi közük azokhoz a rossz emberekhez, akik buszokat robbantanak fel, és rengeteg embert ölnek meg. Persze mi biztosak vagyunk abban, hogy Ön nem az egész országa nevében beszélt, hanem ez csak egyike volt a sok meggondolatlan kijelentéseinek. Hogy tetszik azt gondolni és ráadásul kimondani, hogy a mi labdarúgóink terroristák? Igen, Feri bácsi, mi is használjuk a világhálót, nagyon

sok olyan dologról tudunk, ami tőlünk távol történik, de bennünket érint. Mi már megtanultuk az iskolában, hogy ilyet nem szabad mondani. A szüleink azt is mondták, hogy az egész világsajtó (habár nem értem ennek a szónak a jelentését) ezzel a rosszindulatú és durva megjegyzéssel foglalkozott. Ez nekünk tényleg nagyon rosszul esett.

Feri bácsi, tetszett járni iskolába? Először azt gondoltam, hogy Feri bácsi biztos csak egyszer mondott ilyen nagy hülyeséget. Aztán egyre több érdekes dolgot találtunk a fiúkkal. Feri bácsi a vallási kérdésekben sem lehet valami nagyon járatos. Épp az előbb olvastam, hogy Feri bácsi „tárgyal” a pápával. A pápa bácsit mi tiszteljük, erre tanítottak itt bennünket – habár más a vallásunk – és tudjuk, hogy a pápához nem tárgyalni kell menni, hanem audienciára. Nem olyan rég pedig egy holo-kausz megemlékezésen valahogy össze tetszett keverni a Megváltó és a Teremtő fogalmát. Nekünk az iskolában azt is elmondták, hogy a Megváltó eljövételét a zsidó vallásban még mindig várják, (amint kiderült, erről Feri bácsi nem tudott) viszont a keresztény vallásban már nem, hiszen oda már mintegy 2000 éve megérkezett. Még hallottunk valamit, amit már végképp nem értet-

tünk. Valami olyanról tetszett beszélni, hogy akinek idősebb felesége van, az fiatalabbat érdemel. Ezt már a fiúkkal végképp nem voltunk képesek felfogni. Talán Feri bácsi nem tiszteli az idősebb néniket? Ekkor már azonban nem kerestük a többi furcsa megszólalását, mert mi iskolába járunk és tanulnunk kell. Igazából nem tudjuk, hogy sírjunk vagy ne vessünk ezeken a furcsa megnyilatkozásokon, hiszen ezek óriási tudatlanságról és műveletlenségről árulkodnak. Biztos vannak a tágabb környezetében olyanok, akik segítenek abban, hogy legalább egy minimális tájékozottságra tegyen szert, kedves Feri bácsi. Habár, ha alaposabban végiggondolom, akkor ez majdnem reménytelen...

Tisztelettel: Mohamed Rijadból

Kajcsa Szilárd

Egy nap az Anna fürdőben

Ha nem is ugyanúgy, de némiképp hasonlóan telik a január és a február mindannyiunknak. Vizsgaidőszak, óra felvételi hercehurca, beiratkozás, diák-érvényesítés, a könyvcsekk és a bérlet beszerzése, ilyen-olyan kérvények leadása, stb. Ismerős, ugye? Ezen ismét túl vagyunk. A határidők már lejártak, az órák megkezdődtek és megint elkezdő-

dött egy újabb félév. Ilyenkor a legjobb, amit tehetünk, hogy kipihenjük az elmúlt hetek megpróbáltatásait, és egyúttal felkészülünk az új kihívásokra is. A sok buli, mozi, filmklub és egyéb programok mellett, javasoljuk nektek, töltsetek el egy napot az újonnan megnyílt Anna fürdőben!

A szegedi fürdőkultúra nagy múltra tekint vissza. Az eklektikus stílusú Városi Gőzfürdő elsőként 1896-ban nyitotta meg kapuit. Steinhardt és Lang bécsi építésszek terveit Ádok István valósította meg. A gőzfürdő vízszükségletét a 944 m mélységből feltörő 49°C-os gyógyvíz (Anna-forrás) fedezte. A külső- belső felújítások eredményeként 2004 augusztusától ismét várja látogatóit az Anna fürdő.

A pihenést, regenerálódást és kikapcsolódást elősegítő szolgáltatások bő választéka található itt meg, melyeket a legkorszerűbb berendezések biztosítanak. Már belépéskor a régi, patinás fürdőcsarnokok emlékét idézi a boltíves aula. Itt többféle jegy vásárlására van lehetőség, attól függően, hogy csupán a termálvizes medencét szeretnénk használni, vagy a ma oly divatos wellness-szolgáltatásokat kívánjuk igénybe venni, illetve ezek

kombinációját. Kombinált belépőjegy vásárlása esetén a diákoknak kedvezményt biztosítanak. A belépőjegy egy műanyag, egyszínű karóra, amely ugyan az időt nem mutatja, de ennek segítségével juthatunk be az adott fürdő részlegre.

Látogatásunk során mi elsőként a wellness részleget próbáltuk ki, ahol egy nagy élménymedence, egy pezsgő fekvőmedence, egy jacuzzi és egy szauna park (aromakabin, infrakabin, gőzkamra, élményzuhany, 2 finn szauna) található 2 csobbanómedencével. Bele is vetettük magunkat rögtön

a nagy élménymedencébe, ahonnan csak sok idő elteltével tudtunk kijönni, ugyanis egy közel egy órás masszázsprogram kényeztetni valamennyi testrészünket. A különböző erősségű és intenzitású vízugarak biztosítják izmaink ellazulását. Következőnek a fekvő pezsgőmedencét céloztuk meg, ahol 6 hydromasszázs ágy található, melyeken teljes testhosszban elnyúlva relaxálhatunk. További esztétikai élményt nyújt a medence és az egész belső tér mozaikos megoldása, valamint a végtelenbe nyúló kupolás mennyezet pasztell színeinek nyugtató hatása. A vizesblokkok után a pár lépéssel arrébb található szaunákat látogattuk meg.

Miután izmainkat jól átmozgattuk, itt az ideje, hogy a mérgeanyagokat is kiűzzük szervezetünkől. A hagyományos finn szaunák kb. 80-100°C-osak, melyben egyszerre csak 15

testünket lehűtsük. Miután kellőképpen „átfagytunk”, jólesik visszatérni a forró szaunába, és ezt a folyamatot többször megismételni. Az utolsó hideg vizes csobbanás után feltétlenül megéri elmerülni a jacuzzi-ban. Kellemesebbé tehetjük a szaunázást, ha néhány csepp illóolajat (pl. eukaliptuszt v. borsmentaolajat) öntünk a kövekre, vagy beszélgetésbe elegyedünk az ottlévőkkel. Nekünk alkalomunk nyílt a fürdő vezetőivel társalogni, melynek során javasoltuk a diákkedvezmények bővítését. Reméljük kellő hatást tettünk... Akik nem bírják a finn szauna megpróbáltatásait, nekik a bioszaunát, a gőzkamrát vagy az aromakabint ajánljuk, ahol jóval alacsonyabb a hőmérséklet és sokkal párasabb a levegő.

Meglátogattuk a termálfürdős részleget is, melynek különlegessége, hogy a 38°C-os gyógymedencében sakkasztalok is találhatóak. Aki pedig egy kis úszásra vágyik, keresse fel a 28°C-os úszómedencét. Itt is található egy langyos pezsgőmedence a kisgyermekes családok számára, és egy szauna.

Ha már eléggé megéhezünk, felkereshetjük a büfét, de sokkal jobban megéri a koliban elkészített szendvicseket magunkkal vinni és a pihenő galériákban elfogyasztani. Ha itt jártok, mindenképp próbáljátok ki a hintaszékszerű ágyakat, melybe, ha kellő intenzitással fekszünk bele, lábunkat automatikusan megemeli. Már csak a pálmafa és a koktél hiányzik...☺

Javasoljuk, ha időtök engedi, egy embert próbáló hét után próbáljátok ki a kikapcsolódásnak e formáját is.

Eve Er Henri

A 9 is páros szám

Juhéjj! Felvettek a Móra Nyúzba!!! Mától én is a szerkesztők közé tartozom! HURRÁ!!! – ilyen kitörő örömmel gondoltam eme örvendetes tényre, mert már régóta szerettem volna a „köz” javát szolgálni. De igazából bele sem gondoltam, milyen kötelezettségekkel jár ez. Az első gond rögtön aznap jött, amikor Kaplár Kata azt mondta nekem: „Csütörtökön lapzárta, írd egy cikket!” Mosolyom az arcomra fagyott és fogaimat összeszorítva, artikulálatlanul mondtam barátnőmnek: „ööö... de én még soha nem írtam cikket... én nem is tudok írni...” És nem mondtam ki, de arra gondoltam, hogy az írás nem is nekem való.

Három napom volt még a lapzártaig, és erősen gondolkodtam, miről is írjak. Hétfőn reggel elindultam az „isibe”, kiléptem a koli ajtaján, szokásomhoz híven feltettem a fülhallgatómat, és elmerültem a zene számomra csodálatos világában. „De miről is írjak?” – gondoltam. „Írjak a divatról? Netán írjak a zenéről? Vagy a közlekedésről? ...áhh... már mind lerágott csont!”

Az egyszerűségről fogok írni, azokról az apró jelekről, amelyek sokkal többet érnek ebben az anyagi és elfajzott világban, mint bármi más. Egy mosoly, egy lopott pillantás, egy szó többet ér bárminél.

Engem úgy neveltek, hogy tiszteljem az időseket. Bár erre „gyakorlatban” nagyon kevés alkalmam adódik, de mégis tiszteltem őket. Néhanapján, amikor nem tudom, mit keresek, megtalálnak. Igen, ők találnak meg engem...

Véget ért az első órák, felettébb izgalmas volt (főleg 4 órányi alvás után) és ahogy a Petőfi épületből kiléptem, éreztem, hogy ez nem az én napom. Csúnya, esős idő volt, az órán engem nyaggatott a tanár, kaptam

telefonon egy rossz hírt, és a járdán lefröcskölt egy autó sárral... „Micsoda nap!” – gondoltam. „Pedig még csak 3 órája vagyok fenn... Mi jöhet még?”

Elindultam a 4-es villamos megállójába, persze az orrom előtt ment el, ezért várnom kellett 12 percet. Ismét feltettem a fülhallgatót, amikor egy lány kezében megláttam egy könyvet és eszembe jutott, hogy még könyvtárba is kell mennem. Már épp elindultam volna, amikor arra lettem figyelmes, hogy egy idősebb néni keze odalép hozzám és beszélni kezd. Gyorsan levettem a fülhallgatót, felé fordultam, és megkérdeztem, miben segíthetek.

A néni nagyon egyszerű volt, mégis kedves. Nálam alacsonyabb, körülbelül 160 cm magas, arcának vonásain látszott a tapasztalat, az, hogy tudja mi is az ÉLET. Kora ellenére fiatalosan és gyorsan beszélt, ősz hajában színes hajpánt volt, nyakában mobiltelefon lógott egy kék szalagon, tokban.

Megkért, hogy olvassam el az üzenetet, amit kapott, mert ő annyira nem ért „az ilyen masinákhoz”, mivel ő már „öreg ehhez”. Kérdeztem, hogy reggel működött-e még a „masina”, ő mondta, hogy már akkor sem, pedig fel van töltve. Alaposan szemügyre vettem és rájöttem a bibire: csak be kellett kapcsolni.

A néni nézte, mit, hogyan, hány-szor nyomok meg, és miből, hogyan, mi lesz. Mondtam neki, hogy elmagyarázom még egyszer, hogy hogyan kell, de akkor már ő nyomkodja a gombokat. Így is lett, és nagyon hálás volt, amiért beavattam olyan „titkokba”, mint pl.: a középső „nagy gomb, amelyen a vízszintes vonal van” azt jelenti, hogy OK, míg a „C” kilépést, visszalépést jelent. Sajnos el is hiszem, hogy a telefonüzletben ilyeneket nem

magyaráznak el...

Lassan megérkezett a villamos, a néni köszönetet mondott, és ezekkel a szavakkal búcsúzott: „Egy évet töltöttem öregek otthonában, és mennyit változott minden... áhh... bonyolult ez a világ, nem nekem való...”

Én meg azonnal rávágtam: „Dehogynem! Ez a világ mindenkinek való, csak tessék türelemmel lenni. Hamar visszazokik majd...”

A néni mosolygott, felszállt a „vilire” és úgy integetett, mint egy szerelmes tinédzser a párjának. Az ajtó még nem záródott be. Ahogyan mosolygott és integetett, a mellette ülő utasra nézett, majd elpirult és legyintett egyet: „Elvégre a 9 is páros szám, nemde?” (Hiszen a bolondnak mindegy.) Nevettem és visszaintegettem.

Az ajtó bezárult, a villamos elindult, és én ott álltam a megállóban. Csak mosolyogtam és úgy éreztem, ez a néni adott nekem valami pluszt ehhez a naphoz. Pedig semmi különöset nem csinált, csak magát adta. Egyszerű volt és közvetlen, de hiteles, és nekem pont erre volt szükségem. Még eszembe jutott, hogy előző este mit gondoltam az írásról: „Nem nekem való?”

Amikor elindultam a könyvtárba, észrevettem, hogy időközben kisütött a nap...

Székely Érika

Kedves Anyu és Apu!

Képzeljétek, tegnap volt az első autózézés-órám. Egész jól ment. Először nem ismertem meg a kocsit (mert az oktatótól elfelejtettem megkérdezni, hogy milyen színű), de egy idő után csak mi maradtunk, én meg az oktató. Most már megjegyeztem, egy fekete autót vezetek (kár, mert jobb szerettem volna, ha rózsaszín), Citrom márkájú, vagy mi, Apu, te biztos hallottál már róla. Nagyon helyes kis kocsit, képzeljétek, van egy kis méhecske a hátsó ablakban, meg cuki kis fenyő alakú illatosító a műszerfalon (ezt a szót ma tanultam, az a bigyó elől, tudjátok). Amikor megérkeztünk a rutinpályára, helyet cseréltünk. Azt mondta, igazítsam meg az ülést, hogy kényelmes legyen, meg nézem meg a tükröket is, de amikor rúzsoszni kezdtem a szám, láttam, hogy az oktató furcsán néz rám; azt hiszem,

mégis a másikat kellett volna reggel a táskámba tenni, mert napfénynél már nem annyira illett a felsőm színéhez. Aztán megmutatta, mit kell csinálni, és nyomás! Még azt is megengedte, hogy tizenötlet száguldozzak. Képzeltetek. Közben elütöttem két hangyát, ettől pánikba estem, és elütöttem még egyet. Szegények... És megkínált cukorkával is, de nyugi, apu, nem fogadtam el, mert még emlékeztem, mire tanítottál!

Aztán megálltunk, hogy egy kicsit megnyugodjak, és elmagyarázta, hogy a vizsgán körbejárás közben rátekintéssel meg kell állapítanom a gumikról, hogy közlekedésre alkalmasak, meg fel kell kapcsolni a világítást, meg el kell mondani, hogy cserélek kereket (mondjuk ezt eddig is tudtam, leintek egy jóképű kamionsofőrt, ha baj van) meg ilyenek, de azt hiszem, ez menni fog. Viszont a

jobb és bal kezem megkülönböztetését még gyakorolni kell, de azt mondta az oktató, hogy szerinte nagyon tehetséges vagyok (rendes figura, de kicsit furcsa, folyton a cicimhez beszél).

Puszilok mindenkit, és ne aggódjatok, minden a legnagyobb rendben!

Orsikátok

A fotó csupán illusztráció! ☺

Survivor

Az Oscar éjszakája és ami mögötte van...

Február 27-e fagyos hajnala, 2 óra, nagyterem. Hét ember némi koffein és egy távirányító társaságában. Túlélők száma: 4 fő. Így nézett ki a 77. Oscar-díj átadás szurkolócsapata a Mórában.

Kisebb technikai probléma után (távirányítónk engedelmesskedett a gravitáció törvényeinek...) elkezdődhetett az éjszakai izgalmas sorozata!

Az adrenalin szint már az elején magasba szökött: egy órán át színes, milliókat érő ruhákban integető filmstárokat leshettünk a Vörös Szőnyegen (Red Carpet)! Renée Zellweger is ebben a színben virított, a Szinglik Bibliájának második része után mínusz 20 kilóval. Mike Myers beszorult otthon a szoliba, így nem véletlenül próbált meg elvegyülni a tömegben.

Halle Berry is mosolyt erőltetett az arcára, előző este vehette át az Arany Málna díjat a *Macskanőben* nyújtott alakításáért.

Chris Rock (*Halálos Fegyver 4.*), az est házigazdája 10 perces köszöntőjében felhívta a figyelmet az „olcsóbb” és „hozzáférhetőbb” színészekre, ezzel is borzolva a kedélyeket. Külön kiemelte Jude Law-t, akit később Sean Penn védett meg a rosszíjú viccekkel szemben.

A technikai díjakat nem igazán tudtuk követni idővel. Számomra hihetetlen, hogy mostantól a videótékában ott fog virítani sok díjnyertes, színvonalas film között a *Pókember 2.* képregény-adaptáció, kis arany matrikával a borítóján...

A dokumentum- és rövidfilmek nagy része pedig soha nem jut el hazánkba. Az egyetlen ismert cím a *SuperSize Me* volt, ami a gyorséttermeket próbálja megszégyeníteni, s így kivonni a forgalomból. Hiába!

Az idei év nagy esélyeseinek többsége valós személyek életrajzaiból készült. Mégis a 2005-ös Oscar legnagyobb kitüntetését az egyik kivétel vitte el. Clint Eastwood *Millió dolláros baby*-je a 4 legjelentősebb arany-szoborral térhetett haza, ebből kettőt saját kezűleg vett át a színész (legjobb rendező és film). Hillary Swank másodjára lehetett a legjobb színésznő, és Morgan Freeman is megkapta megérdemelt jutalmát (legjobb férfi mellékszereplő).

A legnagyobb felhajtást a repülőgép- és melltartógyártó milliomosról szóló *Aviátor* című film érte el. De 11 jelölése nem hozta meg a várt sikert, Martin Scorsese hetedik alkalommal is hoppon maradt. A női mellékszereplő mellett technikai díjak szempontjából jeleskedett. Ennek köszönhetően vitte haza a legtöbb Oscar-szobrot ebben az évben.

A nemrégiben elhunyt blues-énekest és zongoristát, Ray Charles-t (*Ray*) alakító Jamie Foxx halászta el Leonardo DiCaprio elől az elismerést (másodszor is). Ez alkalommal csak ő sírta el magát, mikor köszönetet mondott elhunyt nagymamájának.

A Pán Péter és szülőatyja, James M. Barrie drámai történetét elmesélő film (*Én, Pán Péter*) háttérbe szorult a többiekhez képest. Filmzenéje azonban győzelmet aratott.

Az est folyamán Beyoncé volt az egyetlen nőnemű, aki többször is szerepelt a színpadon; három dalt énekelt három különböző jelmezben. Elsőként zöld papagájként virított a gyerekkórus mellett (*Kóristák*), majd *Az Operaház fantomja* című zenés film betétdalát énekelte el egy fekete, fodros estélyiben, harmadjára sellőszerű flitteres ruhában csillogott (*Polar Express*). Mégsem ő nyert (Jay Z hiába

tapsolt szorgalmasan)! Santana és Antonio Banderas (már a nevük is jól cseng...) közös produkciója kapta a díjat, amely a *Che Guevara: Egy motoros naplója* számára hozta meg az elismerést. Jorge Drexler, a zeneszerző dalolva köszönte meg az elismerést, mellyel először díjaztak spanyol nyelvű dalt.

Most sem maradhatott ki a politika. Az Irakban szolgáló katonák köszöntése után nem telt el sok idő, a mókamester pótolta a jelöltek listájáról hiányzó *Fahrenheit 9/11* kritikáját; némi iróniával fűszerezve említette az új-ravaszított Bush elnök munkásságát.

Az afrikai polgárháborúról és népi-irtásról szóló *Hotel Rwanda* nem vitt haza (sajnos) egyetlen díjat sem, de a közvéleményben már a jelölések alkalmával nagy port kavart, akárcsak az Amerikában és Angliában jelentős abortusz-kérdéssel foglalkozó *Vera Drake*. A film egy nőről szól, aki tiltott terhesség-megszakításokat végzett ingyen és bérmentve a múlt század elején. Nyilvánvalónak tűnt, hogy ez a mű nem számíthat túl pozitív fogadtatásra.

A legjobb külföldi filmnek ítélte spanyol *Belső tenger* is még valószínűleg sokáig fog hallatni magáról, melynek központi témája az eutanázia.

A Hitler utolsó óráiról szóló *Bukás* sem nyerhette meg a külföldi filmek csatáját, bármennyire jól sikerült is. Ezt igazolta, hogy a borítékot az Izraelben született Natalie Portman bontotta ki.

Al Pacino zsebre tett kézzel, három számmal nagyobb öltönyében adta át az életműdíjat a 80 éves Sidney Lumet-nek. A rendező 1957-ben robbant be a köztudatba a *Tizenkét dühös emberrel*. A *Kánikulai délután*, a *Gyil-*

kosság az Orient Expressen, és még sok más alkotás is az ő nevéhez kötődik.

Mind a 27 díj átadása 4 órát vett igénybe, sok-sok felhajtás és üdvrivalgás közepette. De megértel!

A kis szünetek során megtanultuk kezelni a távirányítót (közös megegyezéssel). A reklámok mellett mindig ismétlődtek a hét filmajánlói, mint például Győzike hihetetlen kalandjai. Sikeresen bemagoltuk hajnalra a hét tévéműsorát...

Pirkadatkor tértünk nyugovóra a virrasztásból. Kicsit álmosan, kicsit elégedetten, vagy éppen csalódottan. Egy biztos: pár hétig nehéz lesz elszakadni a Szegedi Est moziműsorától! (Jó szórakozást!)

Jövőre, ugyanekkor, ugyanitt és talán kicsit többen...!

Kattanacs

További infókat találhattok a következő oldalakon:

www.oscar.com

www.danubius.hu/oscar2005

www.origo.hu/filmklub/

www.online.rtlklub.hu/oscar/

www.mozinet.hu/

Kedves Olvasó, ha e sorokat böngészed, akkor vagy hátulról kezdted olvasni a Móra Nyúzt, vagy már a végére is értél. Ha kevesled az olvasnivalót, ha elégedetlen vagy a színvonalával, vagy ha nagyon tetszik, és szeretnél valami hasonló jó létrehozatalában közreműködni, van egy ajánlatunk. Csatlakozz hozzánk, légy megbecsült szerzője a következő számnak, amely április végén szándékozik megjelenni. Írhatsz bármiről: a Morgilláról, a Ki mit tud?-ról, a magyar fociról, a japán szinkronúszásról, Győzikeről, Xavérról vagy Bor Zsoltról. Műfaji megkötés nincs, a terjedelmet próbáld a józan ész keretei közé szorítani (és akár ehhez hasonló képzavarokkal is élhetsz.). A pályaműveket a

moranyuz@mora.u-szeged.hu
címre várjuk.

Móra Nyúz - a Móra Ferenc Kollégium lapja. Megjelenik kéthavonta 120 példányban, ingyenes terjesztéssel.

Szerkesztő: Kaplár Kata

Tördelő - és képszerkesztő: Bácskai Zoltán

Korrektúra: Kaplár Kata, Lévai Rita

Rovatvezetők: Bácskai Zoltán, Bártfai Imre, Dávid Péter, Kajcsa Szilárd, Mészáros Orsolya, Pintér Lajos, Simonka Rita, Verbói Barbara

Szerzők: Balogh Mária, Csernai Dorottya, Diós Henrietta, Engler Márta, Erdélyi Ágnes, Hlatky Erika, Illés András, Karácsonyi Katalin, Szabó Evelin, Székely Erika